

SOT HØNA

**MEDLEMSBLAD FOR
ØSTENSJØVANNETS
VENNER** Nr.2 -Januar 1991 - 2. årgang

SOTHØNA

Nr.2 -Januar 1991 - 2. årgang
Medlemsblad for Østensjøvannets Venner

Bladet sendes gratis til alle ØVVs hovedmedlemmer.
Løssalg kr. 30,-

Sothøna redaksjonen:

I redaksjonen:

Erik Damsgaard, Selma M. Monsen
Alf Skjeseth, Marianne Østbye

Med god hjelp fra:

Finn A. Gulbrandsen, Kari Lønstad

Forsidefoto: Erik Damsgaard

Forsidelogo: Anne Durban

Foto: Redaksjonen

Layout: Selma M. Monsen

Brev til redaksjonen og annonsebestilling sendes:
SOTHØNA, v/Marianne Østbye, tlf.: 29 61 61
Postboks 15 Abelsø, 1105 Oslo 11

Foreningens styre:

Leder: Erik Damsgaard, tlf.: 29 74 46

Nestleder: Finn A. Gulbrandsen, tlf.: 27 28 10

Sekretær: Grete Zahl

Kasserer: Anne-Lise Rom

Styremedlemmer: Per Mathisen, Øyvind Mæland

Varamedlemmer: Inger Johanne Arnesen, Randi Aune,
Kari Lønstad, Marianne Østbye

Kontaktpersoner arbeidsgrupper:

Barnegruppa - Østensjøvannets Arvinger:
Bjørn Jacobsen, tlf.: 74 07 93

Abildsø Gård: Erik Damsgaard, tlf. 29 74 46

Østensjø Gård: Kari Lønstad, tlf.: 29 87 67

Slåtteng-gruppa: Kirsti Hellerud, tlf.: 27 19 66

Standgruppa: Finn A. Gulbrandsen, tlf.: 27 28 10

Overvåkningsgruppa: Finn og Erik

Post til styret og arbeidsgruppene:

Østensjøvannets Venner

Postboks 15 Abelsø, 1105 Oslo 11

Postgironr.: 2 73 18 26

Bankgironr.: 6062.05.12861

Stiftelsen Østensjøvannets Kulturfond:

c/o Herman Berger, Bølerskogen 59, 0691 Oslo 6

Postgironr.: 0824.076.7776

Bankgironr.: 6062.05.13035

Medlemspriser 1991:

Hovedmedlem: kr. 50,-

Husstandsmedlem: kr. 5,-

Foreninger etc.: kr. 500,- (minimum)

Betales til foreningens post- eller bankgiro

Fuglevakta:

Telefonvakt/Døgnvakt

Ved Faunakriminalitet, syke og skadede fugler

Norsk Ornitologisk Forening, mobil tlf.: 090/29 500

Forurensning:

Vannverkets Telefonvakt/Døgnvakt

ved uregelmessigheter, oljeutslipp etc. tlf.: 65 89 60

Forsidefoto:

Toppdykker (*Podiceps cristatus*) med unger på ryggen

Våre annonsører støtter oss

Støtt våre annonsører!

Med fremtiden på ryggen

En tidlig søndag formiddag i juli. Stativ og kamera stilles opp ved Østensjøvannet i tilfelle et godt motiv skulle "dukke" opp. Stille sitter jeg og venter. Det er varmt og fuglene døser omkring blant siv og dunkjevler. Naturen taler for seg. Det er "siesta".

Ut fra sivet 5-6 meter unna kommer en toppdykker svømmende. Plutselig stopper den, og 3 små toppdykkerbarn presser seg frem under vingene. Jeg holder pusten mens de speider etter far som er på matsøk. Raskt strekker de hals og roper med lyse stemmer "Her er vi - her er vi" i det far dukker opp et stykke unna. Mens jeg sitter der, hører jeg lyden av stemmer og noen som kommer løpende. I samme øyeblikk kaster de små toppdykkerbarna seg i vannet for å få mat, og forsvinner inn i sivet. Det hele var over på få minutter. Jeg var ute til rett tid på rett sted - en naturopplevelse og et bilde rikere.

Svært mange er bekymret over hva som vil hende med Østensjøområdet, og det er med stor glede ØVV registrerer at stadig flere har fått forståelsen for hvor viktig dette området er. Et medlemstall på cirka 2000 vitner om en forening i rask vekst. Bevaring og langsiktige løsninger er nøkkelford. Det er i dag vi bestemmer hva vi ønsker å tilby våre barn i fremtiden.

1990 har vært året hvor ØVV har jobbet for å bygge opp en stabil og seriøs forening. Eget medlemsblad, etablering av stiftelsen Østensjøvannets Kulturfond, Østensjø-Aksjonen 1990, slåtteng-aksjonen og arbeid med Østensjøvannets Arvinger har vært sentrale brikker i foreningens arbeid. Medlemsmøter, kåserier og turer rundt vannet har vært med på å spre informasjon på en hyggelig og kontaktskapende måte. En spesiell takk til alle som møtte opp og bidro til vellykkede sammenkomster i foreningen.

Vi får håpe at "Norge" i 1991 besinner seg og freder Østensjøvannet med omkringliggende omgivelser. Skål dette naturdokument av verdensklasse sikres for fremtiden så må kulturlandskapet, åkermarka, Abildsø og Østensjø gård, landskapsrommet og helheten slik vi oppfatter den i dag fredes og vernes.

Med oljeutslippene friskt i minne får vi håpe at Østensjøvannets "småbarn" får se fremtiden lyst i møte, og at myndighetene forstår alvor i tide. Toppdykkeren med sine barn på ryggen er nok et symbol på vårt felles ansvar. Det er vår plikt å kunne tilby våre barn en vakker natur, et biologisk mangfold, en økologisk balanse og et trygt sted å bo.

Tusen takk for at du er medlem, støtter opp om ØVV og gjør det dermed mulig for oss å kjempe for felles sak - en sikker fremtid for Østensjøvannet. Et riktig godt nytt år og mange gode opplevelsese rike turer rundt vannet ønskes dere alle.

Med miljøvennlig hilsen fra

Erik Damsgaard
Leder

Fylkeslandbruksstyret med veto mot Oslo-politikerne

Et enstemmig fylkeslandsbruksstyre i Oslo og Akershus fattet 19. september 1990 et vedtak som kan bli avgjørende i kampen for vern av Østensjøvannet og omgivelsene. Styret går inn for å opprettholde gjeldende regulering. Det betyr at høyere myndighet må avgjøre saken dersom Oslos kommunale organer går inn for boligbygging eller urnelund vest for Abildsø gård.

Fylkeslandbruksstyret fattet sitt vedtak med støtte fra både Høyres og Fremskrittspartiets medlemmer. Det viser hvor splittet disse partiene er i spørsmålet om utbygging på Abildsø gård.

Styret sluttet seg til innstilling fra fylkeslandbruks-sjefen. Han fremmet en såkalt innsigelse mot begge forslagene til reguleringsendring, som vil tillate boligbygging eller urnelund. Fylkeslandbruksstyret mener at hele området må opprettholdes som landbruksareal, både av hensyn til jordressursene og det spesielle kulturlandskapet.

I tillegg fikk et forslag fra Kristelig Folkepartis representant Ole Bjune full støtte. Bjune ville legge vekt på den landbrukshistoriske verdien av Abildsø gård, og trakk fram at byantikvaren står foran spesielle undersøkelser av fornminner i det omdiskuterte området.

Utsettende veto

Vedtaket innebærer et utsettende veto i forhold til bygningsråd og bystyre i Oslo. Det bekrefter Thor Nøsterud ved Fylkeslandbrukskontoret i Oslo og Akershus overfor Sothøna.

Når en sektormyndighet har innsigelser i en kommunal byggesak, betyr det at kommunen ikke kan fatte endelige vedtak i saken. Dersom kommunens organer og fylkeslandbruksstyret kommer til motsatt standpunkt, går saken til mekling hos Fylkesmannen. Blir man ikke enige, blir avgjørelsen tatt i Miljøverndepartementet, sier Nøsterud.

Bygningsrådet hadde satt Selvaagbyggs planer på kartet 20. november, men saken ble utsatt til vinteren 1991 etter forespørsel fra Byantikvaren om forlenget høringsfrist.

Høyre på vippen

- Det er Høyre som befinner seg i vippeposisjon og som ikke har tatt en endelig bestemmelse, sier Gunnar Stenvik, saksbehandler for Bygningsrådet til Sothøna. Fremskrittspartiet har gått inn for å gi Selvaagbygg anledning til å bygge boliger, like klart som Arbeiderpartiet og SV har gått mot både boliger og urnelund.

Det kan altså bli opp til Høyres tre representanter i bygningsrådet om saken skal bli lagt død med gjeldende regulering som sluttresultat, eller om den skal ut på en lang vandring til Fylkesmannen og Miljøverndepartementet.

20.000 underskrifter

Bygningsrådet og Byplankontoret har mottatt en mengde uttalelser etter at saken ble lagt ut til offentlig høring etter en foreløpig behandling i bygningsrådet i mai.

- Det er ingen hemmelighet at synspunktene går klart i retning av vern av området i tråd med gjeldende regulering, slik at både boligbygging og urnelund avvises, sier Gunnar Stenvik.

Østensjøvannets Venner har bidratt med omfattende materiale i høringsrunden. Mer enn 20.000 underskrifter i protest mot utbyggingsplanene er overlevert, sammen med en detaljert faglig begrunnelse for hvorfor fullt vern av området er den eneste forsvarlige løsningen.

Landbruksnemnda i Oslo har også enstemmig gått inn for vern av Østensjøvannet med områdene omkring. Nemnda avviser både urnelund og boligbygging vest for Abildsø gård, og sier at dette er den eneste sammenhengende store grønne lungen som er igjen i Oslo. Nemnda legger også vekt på de betydelige kulturhistoriske verdiene i området, og at Abildsø gård slik den er i dag representerer en uerstattelig helhet.

Miljømillionærer ved Østensjøvannet

Miljøvernere i millionærklassen kastet glans over sothøner og canadagjess en solblank 18. juli 1990. Da var "1001-klubben" til Verdens Naturfond (WWF) på befaring ved Østensjøvannet. 25 mennesker fra en rekke land deltok, under kyndig veiledning fra Erik Damsgaard og Marianne Østbye i Østensjøvannets Venner.

"1001" er en sammenslutning av pengesterke velgjørere som bidrar mye til finansieringen av Verdens Naturfond. Stig Hvoslef i den norske avdelingen av WWF sier at klubben bare tar imot virkelig store bidragsytere, og at det er lange ventelister for å bli medlem. Klubben styres fra WWFs hovedkontor i Sveits.

- Som motytelse får medlemmene regelmessig tilbud om rundreise i forskjellige land, og i 1990 gikk turen til Norge, forteller Hvoslef til Sothøna. På 14 dager var gruppa blant annet i Oslo, Bergen, Trondheim, Andenes og på Svalbard. Oslo-arrangørene ble bedt om å skaffe reiseselskapet en fin naturopplevelse - og hvor ellers kunne de havne enn ved Østensjøvannet?

Det var deltakere fra blant annet USA, India, Kenya (den hvite overklassen) og flere europeiske land. "1001"-gruppa ble ifølge Hvoslef svært begeistret for Østensjøvannet, ikke minst ved møtet med en slik miljøperle klemmt inn mellom travle drabantbyer og ferdselsårer.

- Gjestene hørte med bekymring at området er så hardt belastet og truet av ytterligere utbygging. Under stopp ved Østensjø gård, ble en av deltakerne så begeistret for utsikten at han spontant foreslo å kjøpe opp hele området, forteller Hvoslef.

Det ble gitt orientering om området med skriftlig materiale på engelsk, og gjestene fikk overrakt bilder og en akvarell.

WWF vil plante

Verdens Naturfonds avdeling i Norge er innstilt på å bidra til å stille midler til disposisjon for et prosjekt som kan skaffe tilbake noe av krattskogen i vannkanten, sier Hvoslef.

Østensjøvannets Venner har sendt bakgrunnsstoff til WWF om rehabilitering av biotoper ved Østensjøvannet. WWF vil på grunnlag av dette søke om midler fra sine sponsorer for å få gjennomført slike prosjekter.

Gruppen samlet etter spaserturen fra Østensjø Gård til Smedbergbekken

Gjeddejakt og afrikanske sumphøns

I serien "Mitt Østensjøvann" gir vi ordet til naturfotografen og folkeopplyseren Sverre M. Fjelstad.

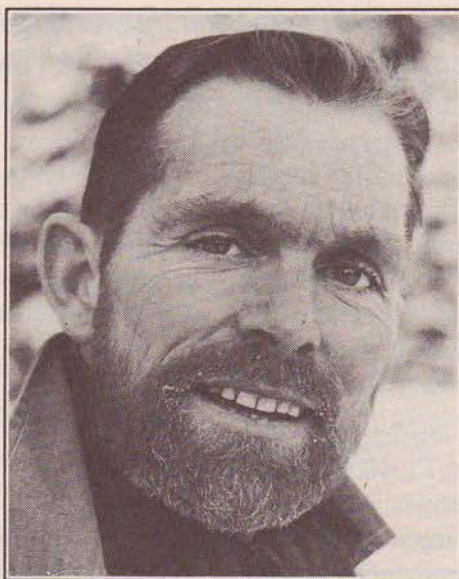
Alle naturinteresserte mennesker føler glede og begeistring når de oppdager et nytt natursted. Representerer stedet en ny naturtype, er gleden ekstra stor, slik at iveren etter å utforske naturen der øker.

Jeg "oppdaget" Østensjøvannet i guttedagene i 1950-årene. At mange andre hadde "oppdaget" vannet årtier før meg, spilte mindre rolle. - Det var forresten en gammel eneboer inne i Østmarka som gjorde meg oppmerksom på at Østensjøvannet var noe utenom det vanlige. Eneboeren, populært kalt "Korpås-Olsen" fordi han bodde innunder Korpåsen, var preparant av yrke. Den vesle hytta hans var proppfull av utstoppede dyr. Mest fugler. Ikke få av dem var av eldre årgang og stammet fra Østensjøvannet(!) Jeg husker godt at eneboeren pekte ut to-tre forskjellige arter/preparater for meg og fortalte at de var uhyre sjeldne. Ikke bare ved Østensjøvannet, men på landsbasis. - Om jeg nå bare hadde vært litt framsynt den gangen og notert artsnavnene...(!)

Det var først og fremst vannhønsene som fascinerte meg. Den gamle eneboeren brukte ofte den uviten-skapelige fellesbetegnelsen **afrikanske sumphøns** på både sivhøna og sothøna.

For en guttepjokk som dagen lang lå ved bredden av Østensjøvannet og kikket på fugler, hadde "afrikanske sumphøns" en egen klang; det fikk meg til å føle at jeg hadde med eksotiske fugler å gjøre. - Begge artene var langt mer sky den gang enn nå for tiden. Folk drev jo jakt på dem - også i Østensjøvannet!

Det hendte sivhøna dykket når den kom svømmende og oppdaget meg, men ikke var sikker på om jeg var venn eller fiende, det vil si en stor trerot eller et levende menneske. For jeg satt eller lå ubevegelig. Når fuglen omsider kom opp til overflaten igjen, stakk den bare hodet opp over vannflaten. Slik lå den gjerne lenge og holdt øye med meg, før den endelig bestemte seg for å stige helt opp i overflatestilling, eller dykke på ny.

Denne forsiktede, lurende atferden ser jeg så å si aldri hos vannhønsene i Østensjøvannet i dag. Jeg regner med at årsaken i første rekke er at disse fuglene ikke lenger føler seg utrygget overfor mennesker der.(?)

Jeg nevnte at folk skjøt vannhøns i Østensjøvannet. Ellers var det først og fremst gjedder de drev jakt på - om våren, når gjeddene leikte og "sto i kors", som det heter. Gudskjelov så er all jakt forlengst forbudt i Østensjøvannet!

Den gang hadde folk mye mer opprinnelig natur til rådighet. De følte ikke at skogbruk, jordbruk og industri øvet press på naturen, og anså derfor ikke behovet for fredning og vern særlig stort.

I dag har folk forlengst oppdaget at man må kjempe for å få beholde de siste rester av opprinnelig natur, - noe Østensjøvannets mange venner sannelig har fått erfare(!) Næringsinteressene og velstandsegoismen nærsagt dyrkes i urbane miljøer på alle kanter, slik at naturvernerne sjelden når fram med sine påstander, som for øvrig ofte blir dømt som "naturromantiske drømmer".

Men saken er jo kort sagt at det er mye viktigere - ikke minst for menneskene - å verne natur, deriblant det gamle kulturlandskapet som omgir Østensjøvannet, enn å bygge flere boliger, garasjer og andre såkalte "nødvendige byggverk"!

Om 100 år vil ikke lokalbefolkningen føle noe stolthet over tallet på innbyggere og boliger, eller skoler og idrettshaller, men vil helt sikkert være stolte hvis bydelen har intakte naturområder som Østensjøvannet og Bogerudmyra å vise til.

Når det gjelder Bogerudmyra, så egget den tidlig min fantasi og naturfølelse. Den lille putten - **Klopptjernet** - var for meg en liten jungelsjø med eksotiske planter og dyr. Blant mine tidligste minner fra guttedagene er synet av merkelige salamandere i dette tjernet. De var trolig av arten **liten salamander**, uten

at jeg kan si dette med sikkerhet. Det jeg nå gjerne skulle vite, er hvor lenge salamanderne holdt til i Klopptjernet. For de holder vel ikke fortsatt til der? (Alle opplysninger mottas med takk!)

Foruten vannhønsene, fascinerte toppdykkeren meg alt fra guttedagene av. Arten hekket ved Østensjøvannet første gang i 1972, sies det. Men jeg så enkeltindivider der omkring 20 år tidligere.

I siste halvdel av 1970-årene studerte jeg toppdykkeren flittig på og ved hekkeplassen(e) i Østensjøvannet. Samtidig gjorde jeg opptak til en fjernsynsfilm om fuglelivet i vannet. (Sendt første gang i NRK i 1985.) Blant mine artigste toppdykker-minner, er synet av den ene foreldrefuglen som svømmer omkring med alle ungene på ryggen. Opplevelsen ble forsterket ved at det blåste friskt, slik at det ble dannet krappe småbølger på vannet. Opp og ned i disse bølgene gynget toppdykkeren så kjapt at ungene datt av en etter en. Men de hoppet snart opp på ryggen til foreldrefuglen igjen, og datt av på ny like etter.

Og slik holdt ungene på, mens den andre av toppdykkerforeldrene gang på gang forsøkte å servere dem en etter forholdene altfor stor fisk! - Kanskje noen av leserne husker disse scenene fra fjernsynsfilmen min..?

Jeg tror bestemt at det var flere fuglearter som holdt til i og ved Østensjøvannet da jeg var gutt, enn nå for tiden. Til gjengjeld er individtettheten og individtallet betydelig større i dag. Dette skyldes i første rekke hettemåkene.

Noen mennesker liker dem, andre misliker dem. Årsaken er utvilsomt alt det leven hettemåkene lager i hekketiden. - Hvis bare flere fugleinteresserte ble klar over hvor nyttige disse måkene er for andre hekkefugler ved vannet, tror jeg deres rop og skrik ville få en annen klang i folks ører. For med sitt støyende vesen varslers og angriper hettemåkene alle predatorer - fredsforstyrrere ute på rov - som dukker opp ved Østensjøvannet. - En grytidlig morgen for flere år siden så jeg hvordan en rev ble mobbet av måkene da den nærmet seg bredden av vannet. Den hadde ikke sjansertil å få "knabbet" seg en fuglesteik, - takket være de hvite skrikhalsene som i et samlet angrep gjorde all verden oppmerksom på at Mikkell var på jakt!

I en kort artikkel som denne, er det ikke mulig å få med mer enn en brøkdel av alle de opplevelser jeg har hatt ved Østensjøvannets bredder i årenes løp. De fleste har vært hyggelige. Men noen har vært triste, og noen få dramatiske og uhyggelige. Til de triste opplevelsene/erfaringene hører blant annet den intense byggevirksomheten på alle kanter av vannet, samt den tiltagende forurensningen av vannmassene

(miljøgifter fra urensset kloakk!) gjennom en årrekke. - Til de hyggelige og positive hører gravingen av kanaler langs breddene i 1960-årene.

Da jeg var gutt, kunne både to- og firbente eggplyndrere og ungerøvere nå ut til hekkeplassene som lå nærmest det åpne vannspeilet. Etter at kanalsystemet ble ferdig, var ikke dette lenger mulig; kanalene dannet - og danner fortsatt - en beskyttelsessperre for sumpområdene hvor en hel del forskjellige fuglearter har sine hekkelasser.

Videre har kanalsystemet gitt en rekke planter - særlig undervannsplanter - nye og gunstige voksesteder. Dét er positivt, men det er dessverre også negative sider ved kanalene. Blant annet har dødt plantemateriale lett for å samle seg opp i dem fordi vannutskiftingen til hovedvannmassene er dårlig. Resultatet er oksygensvinn, "råtne" forhold og større muligheter for omfattende fugledød som følge av botulisme.

I en opprinnelig natur, det vi gjerne forbinder med villmark, er det best å la naturen skjøtte seg selv mest mulig. I det gamle kulturlandskapet - som Østensjøvannet og Bogerudmyra er en del av - har mennesker i en årrekke styrt utviklingen.

Det er å håpe at menneskene som skal forvalte Østensjøvannets utvikling i kommende generasjoner, vil være klar over at ethvert naturinngrep har tilbakevirkende effekt på plante- og dyrelivet. Vi kan simpelthen ikke foreta oss noe i og ved Østensjøvannet uten at det vil få innvirkning på naturen der. Når vi vet at vannet med omgivelser danner et komplisert og meget sårbart økosystem, sier det seg selv at vi må være ytterst varsomme. Det er blant annet svært betenkelig at vi tar bit for bit av omgivelsene og bruker dem til formål som hindrer økosystemet i å fungere fritt. Kort sagt: alle Østensjøvannets venner må arbeide og kjempe for at dette enestående naturområdet ikke må begrenses ytterligere. - Så vern om Østensjøvannet!

Sverre M. Fjelstad

Nå eller aldri for Abildsø Gård

-Jeg er vanligvis en nøktern mann, sier Herman Berger - men jeg tror vi har gode muligheter til å redde både åkerlandet og bebyggelsen på Abildsø gård. Dersom vi ikke gjør noe raskt, vil bygningene på gården stå til de detter ned, og en uerstattelig kulturperle er tapt for alltid. Og får vi ingen offentlig støtte til dette, får vi samle inn de nødvendige pengene selv.

Herman Berger, pensjonert ekspedisjonssjef i Justisdepartementet og tidligere "rikspolitisjef", er leder i Østensjøvannets Kulturfond. Hans og andre pensjonisters aktive innsats styrker vernearbeidets fond av alder og visdom. Berger fortalte om Kulturfondets planer og mål på medlemsmøte i Østensjøvannets Venner 26. september 1990.-

Stiftelsens styre samlet utenfor Manglerud kirke.
Foto: Grete Zahl

Kulturfondets dristige målsetting er å skaffe midler til redning, rehabilitering og innredning av husene på Abildsø gård. Det vil koste tre til fire millioner kroner, og innsamlingsaksjonene 9. og 10. oktober fortalte at det er lang vei fram til slike beløp.

-Mye arbeid må til for å skaffe nok penger, men potensialet er også stort. Vi skal prøve å utnytte alle de mange gode krefter som kan tenkes støtte arbeidet vårt. Det betyr at vi må gå ut til enkeltpersoner, organisasjoner, politiske grupper og næringslivet i hele Østensjøbyen med aksjonen. For målet - å gjøre Abildsø gård til et kulturminne og brukssenter - vil komme hele Østensjøbyen til gode, sier Berger til Sothøna.

Utvidet miljøbegrep

Berger er en av mange "menige" medlemmer av Østensjøvannets Venner som er blitt tent av foreningens entusiasme og framtidsvyer, ikke bare for vern av vannet med omgivelser, men for det man gjerne kan kalle et utvidet miljøbegrep. I styret for Stiftelsen sitter blant andre Oslo Bys Vel, Verdens Naturfond, Norske 4H, Fortidsminneforeningen og Østensjøvannets Venner. ØVV er sekretariat.

-Vern av Østensjøvannet gjelder ikke lenger bare natur, fugler og trær. Det vi ønsker å oppnå, er å få nye aktiviteter i gang i tilknytning til naturperlen vi slår ring om. Det er her bebyggelsen på de tradisjonsrike gårdene ved vannet blir så viktig, i tillegg til at gårdene i seg selv er kulturminner av stor betydning, sier Berger.

Det finnes allerede arkitekttegninger for restaurering og allsidig bruk til beste for publikum på Abildsø gård, som er i akutt forfall. Tanken er at deler av bygningene skal innredes som foreningsrom, lokaler til kulturaktiviteter og fritidstilbud, som denne delen av Østensjøbyen ikke har for mye av.

Penger fra Selvaagbygg A/S?

Selvaagbygg A/S skal ha antydning interesse for å sette i stand bygningene på Abildsø gård, dersom selskapet får bygge de omstridte boligene vest på gården. Kunne ikke det være en fornuftig handel? Berger sier bestemt nei.

-Vi kunne saktens trenge Selvaags penger til å redde bygningene, men det kommer ikke på tale å godta boligbygging på åkerlandet for å få til noe slikt. Det er ikke en kvadratmeter å avgi til boligbygging, turnhall, urnelund eller andre utbyggingsformål! Presset på området er altfor stort som det er, nå må det sies stopp.

Dersom kapital stables på beina, regner Berger med en minnelig ordning med eier slik at de mest utsatte husene på Abildsø gård kan reddes - før det er for seint.

Kulturfondet har også blikket rettet mot Østensjø gård, der det blant annet kan bli aktuelt å opprette en 4H-gård. Men i første fase vil innsatsen bli konsentrert om å stanse forfall og ødeleggelse av uvurderlige gårdsbygg på Abildsø.

Burde ikke et vernearbeid av denne typen være et offentlig ansvar, og ikke gjøres avhengig av frivillige organisasjoner, dugnadsinnsats og pengeinnsamling?

-Det burde det kanskje, men det nytter ikke å sitte og vente på kommunale midler slik situasjonen er. Vi satser ikke på Oslo kommune, men vi satser på at det er nok våkne mennesker, sier Herman Berger.

Østensjø-Aksjonen 1990

18. mars 1865 startet Minna Wetlesen Europas første husmorskole på Abildsø gård. I dag, 126 år senere, står hovedhuset i sterkt forfall, - en bygning som ble foreslått fredet av Oslo Bystyre i 1962. Nasjonale verneverdier, et flott gammelt hus fra cirka år 1790, står i fare for å ramle sammen.

Østensjøvannets Venner, som sekretariat for stiftelsen Østensjøvannets Kulturfond, organiserte Østensjø-Aksjonen 1990. Aksjonen ble godkjent av Innsamlingskontrollen, foreningen hadde telefondugnad for å skaffe bøssebærere, materiell ble skaffet til veie, og 9. og 10. oktober gikk en dør-til-dør aksjon av stabelen i bydelene Østensjø, Manglerud, Lambertseter og Bøler. De innsamlede midlene skal gå til restaurering av hovedhuset på Abildsø, eller, hvis Kulturfondet ikke får tilgang til Abildsø gård, til etablering av en 4-H gård på Østensjø gård.

Aksjonen ble vellykket til tross for forfall av bøssebærere. Totalt kom det inn cirka 220.000 kroner. Bøssebærerne gjorde en fantastisk innsats og kom tilbake med glade sinn etter å ha blitt veldig godt mottatt av beboerne rundt vannet.

Østensjø-Aksjonen vil markeres en gang i året. Det området vi alle ønsker å verne om består ikke bare av planter og dyr, men også av 17 bygninger som i fremtiden vil være avhengige av bruk og vedlikehold. Østensjøvannets Venner og Østensjøvannets Kulturfond ønsker å benytte bygningsmassen til et natur- og kultursenter til glede for hele Østensjøbyens befolkning og mange, mange flere.

Vi retter her en takk til alle som stilte opp i forbindelse med innsamlingsaksjonen, og til Televerket for at

*Mottakergleden var også stor
- Marianne Østbye og Anne Carlsen*

de gjorde det mulig for oss å arrangere "telefondugnaden". Nå er vi kommet i gang, og høsten 1991 er det ny aksjon. Restaurering av Abildsø gårds hovedhus blir ingen billig affære, men vi har vist at befolkningen i Østensjøbyen er interessert i å støtte opp om planene, og dette gir et godt eksempel til næringslivet og våre politikere.

OPPSAL

SVEIN CHRISTOFFERSEN

Blomsterforretning

Haakon Tvetters vei 98, 0686 Oslo 6 - Tlf. 26 41 94

- Vi sender over hele Stor-Oslo - minimal prisforskjell
- Massevis av fine gaveidéer
- Vi utfører alle typer blomsteroppdrag

Kloakken skal vekk!

Endelig blir noe gjort med kloakklekkasjene i Østensjøvannet. Oslo Vann- og Avløpsverk (OVA) har tatt initiativ til å tette det offentlige kloakkledningsnett i Østensjøområdet. Dette er en viktig forutsetning for å få innsjøen i økologisk balanse og for å redde livet i den.

Varme somre og kalde vintre har ved flere anledninger gitt oss indikasjoner på at innsjøen eksisterer på grensen av det umulige. Oksygenmangelen har tatt livet av fugl og fisk i perioder, og overgjødning har lenge vært kjent som en viktig del av problemet.

Østensjøvannet trues av altfor store tilførsler av næringssalter. Næringssaltene stammer i hovedsak fra menneskelig aktivitet, og en vesentlig del kommer fra utlekking av kloakk fra offentlige og private ledningsnett i området. Prosjektleder for OVA, Kjell Harald Kopseng, bekrefter overfor Sothøna at arbeidene allerede tidlig i desember var kommet godt i gang. Dersom entreprenørenes kapasitet er stor nok, mener Kopseng at jobben skal være sluttført i løpet av 1991.

Det er 14 kilometer av hovedledningsnett som skal rehabiliteres, og 2 kilometer skulle være ferdig allerede før jul 1990. Men Kopseng presiserer at også de private stikkledningene må tas, dersom resultatet skal bli godt og kloakken borte.

På spørsmål om hva slags inntrykk Kopseng har av innstillingen folk i området har til å betale sin del av arbeidet, svarer han:

-Vi har holdt et opplysningsmøte for å fortelle hva som skjer dersom det ikke gjøres noe med det private ledningsnett. Vi har forklart de berørte at lekkasjen fra stikkledningene alltid vil finne veien til innsjøen. Effekten av vårt arbeid vil kanskje bli 70% av det vi håper på å oppnå. På dette møtet, fikk jeg inntrykk av at det er stor forståelse for at også privatpersoner har ansvar i denne saken.

Men vil det være mulig å observere endringer i Østensjøvannet, dersom dere nå lykkes fullt ut med dette prosjektet?

-For det første tar vi ikke hele ledningsnett, bare ledninger anlagt i 50- og 60-årene. Men dersom alt blir tett, er det vel bare en biolog som kan fortelle om innsjøen kommer i balanse.

Dessuten er det også andre faktorer som påvirker miljøet i Østensjøvannet. Sur nedbør er et problem, men viktigst er veiene som er lagt gjennom området. Disse veiene har drenering til innsjøen. Ekskremen-

tene fra bilene - olje, avgasser og slitte gummihjul - havner til syvende og sist i vannet. For å få et lite inntrykk av hva disse forurensningskildene representerer, kan man bare se på hvordan snøen ser ut langs veiene et par dager etter snøfall. Før disse forurensningskildene er eliminert, kan vi vel ikke regne med at Østensjøvannet blir helt rent.

-Skal vi snart slippe å holde oss for nesa når vi passerer Smedbergbekken?

-Ja, det håper jeg. Vi har allerede gjort noe der. Vi begynte med en del i høst, og fant to klare brudd på kloakkledningsnett. I august-september bygde vi en målekum som vi nå driver forsøk med. Og selv etter at bruddene ble fikset, har vi funnet deler av betongrør i kummen. Der er det muligens noe graverende, avslutter OVAs prosjektleder Kjell Harald Kopseng.

Dersom alt går etter planen, skal OVA ha opprettet et eget byggelederkontor i området ved årsskiftet 1990-91. Det er meningen at det skal ligge ved parkeringsplassen ved Østensjøvannet og fungere som publikumsinformasjon - spesielt for de berørte abonnenter.

Marianne Vik

FELLESMEIERIET

Bedriftsvn. 7
Postboks 113, Kalbakken
0902 Oslo 9
Tlf.: 02/16 20 10
Fax.: 02/16 20 46

Nysgjerrigperfinalister

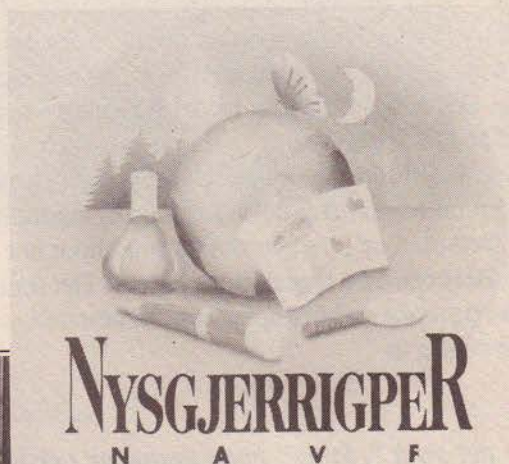
Klasse 6b på Østensjø skole har vært forskere og med i konkurransen "Årets Nysgjerrigper", som Norges Allmennvitenskapelige Forskningsråd avholdt høsten 1990. Prosjektet deres bar tittelen FORURENSING - KONSEKVENSER FOR ØSTENSJØVANNET. Klassen har tydeligvis gjort en kjempe-innsats, da de endte opp blant de 8 beste av 2000 deltagende prosjekter fra hele landet. Østensjøvannets Venner gratulerer 6b med innsatsen og bringer her deres egen fortelling om prosjektet.

I slutten av september bestemte klassen seg for å forske på forurensingen i og rundt Østensjøvannet. Vi delte oss inn i grupper, og så begynte vi å arbeide. Gruppene var: Fuglegruppa, Vannprøvegruppa, Filmgruppa, Intervjugruppa, Insektgruppa og en gruppe skrev til Østensjøvannets Venner. De intervjuet Erik Damsgaard (lederi Østensjøvannets Venner). Vi fikk ganske mye stoff derfra. Vi har vært mye rundt vannet og tatt vannprøver, filmet og sett på fuglelivet. Vi sendte vannprøvene inn til Mikrobiologisk Laboratorium. Så fant vi ut at kloakkutslippene i vannet gjorde at det ble for mye næring og alger, så fisken fikk ikke nok surstoff. Vi fant også ut at noen fugler døde pga. sykdommen botulisme. Så sendte vi oppgaven inn til NAVF. En uke senere fikk vi vite at en gutt fra klassen skulle dra til Trondheim for å representere klassen som nominert til Årets Nysgjerrigper. Selv om vi ikke kom blant de 3 beste, fikk vi et fint diplom, miljøbok og et flott undervannskamera. Her er juryens vurdering av oppgaven vår:

"Klassen har valgt et aktuelt tema, gått systematisk til verks. De har tilegnet seg en mengde kunnskaper om forurensingen i vannet, mulige årsaker og virkningene for miljøet omkring. Her har det vært et bredt perspektiv på arbeidet."

Klassen vil takke Østensjøvannets Venner og intervjuobjektene for hjelpen, samt NAVF for en flott tur til Trondheim og en fin premie.

6b Østensjø Skole

Bevingede spørsmål

Sothøna starter i dette nummeret en spørrespalte der eksperter svarer. Vi begynner med spørsmål om fugler og fugleliv, men tar etterhvert sikte på å skaffe faglige svar fra alle slags områder med tilknytning til Østensjøvannet - som dyre- og planteliv, insekter, lokalhistorie og kulturminner osv. Vi inviterer Sothønas lesere til å bidra med spørsmål og forslag til emner.

Endel kanadagåsunger har defekte vinger. Hva kommer det av? Blir disse fuglene avlivet?

De defekte vingene er en arvelig misdannelse. Fugler med slike vinger bør avlives siden de ikke kan fly, og dermed ikke kan trekke bort fra snø, is og kulde om vinteren. Kanadagjess med defekte vinger ved Østensjøvannet blir avlivet før vinteren.

Fuglene fores med brød i store mengder. Er det bra for dem? De fleste lever jo av planter.

Brød er brukbar føde for mange fuglearter ved Østensjøvannet. Fuglene er akkurat som mennesker i så måte - de er bekvemme og spiser derfor det som er lettest å få tak i. Fuglene sørger imidlertid helt sikkert for å få i seg nok av annen nødvendig og mer naturlig føde. Det er imidlertid en fordel ikke å hive brødet i vannet. Det som ikke blir spist opp av mette fugler vil kunne bidra til å forurense Østensjøvannet og øke oksygenmangelen og faren for forgiftning av fuglene! Dessuten er flytende råttent brød ikke noe pent syn. Det er bedre å fore fuglene på land. Det som ikke ender og måker orker å spise opp, vil umettelige duer forsyne seg av.

Går det an å "plante" noen svanepar i Østensjøvannet?

Knoppsvaner er meget pene fugler, som krever godt om plass. Østensjøvannet er stort nok for flere knoppsvanepar. I Sverige og Danmark, og for øvrig mange steder i Sør-Norge har knoppsvanebestanden økt kraftig under de seneste årtier. Noen steder i Sør-Sverige og i Danmark har det oppstått mangel på hekkeplasser. Derfor har knoppsvanen flere steder begynt å hekke i tette kolonier. At knoppsvanen ikke forlenget har etablert seg for alvor i Østensjøvannet (streiffugler blir jevnlig sett) kan bero på dårlig vannkvalitet. Siden ikke noen knoppsvaner "frivillig" har etablert seg i Østensjøvannet, er det trolig at et "plantet" par heller ikke vil komme til å trives der.

Halsringene på grågjessene - er de forsvarlige? Hva går merkingen ut på? Hvem skal kontaktes om observerte halsmerkede fugler?

Merking av gjess og svaner med fargede halsringer er en nøyte utprøvet metode for å kjenne igjen enkeltfugler. Halsringmerkingen som vitenskapelig metode er helt forsvarlig og skader ikke fuglene. Fuglene oppfører seg etter merkingen helt normalt, dvs. som umerkede gjess. Ellers hadde ikke halsringmerkingmetoden vært brukbar i forskningsøyemed. Ved hjelp av halsringene kan forskerne på stor avstand kjenne igjen hver enkelt fugl. Dette er viktig for å kunne kartlegge gjessenes trekkveier, rasteplasser og overvintringsområder. Videre kan man for eksempel få vite hvor gamle disse fuglene blir, hvor lenge foreldrefugler og unger holder sammen, hvor stor grågåsbestanden er, og i hvilken grad bestandstørrelsen svinger fra år til år.

Observasjoner av halsringmerkede grågjess kan rapporteres til Per Gylseth, Stasjonsveien 67, 1310 Blommenholm. (Tlf: 02-54 79 01)

Hvorfor båndtvang? Hundene er jo så lydige - og de må jo få løpt fra seg...

Alle hunder er ikke så lydige! Hunden er i utgangspunktet et rovdyr med mer eller mindre av jaktinstinkt sitt i behold. Fugler som oppholder seg oppe på gressplener og ganger rundt Østensjøvannet er lett bytte for løse hunder. Problemene blir akutte om sommeren når endene og gjessene skifter fjær. Disse fuglegruppene mister nemlig alle sine flyvefjær samtidig. De kan således ikke fly i løpet av de tre til fem ukene de nye flyvefjærene vokser ut, og kan derfor ikke komme seg raskt unna hunder. Ofte holder endene og gjessene seg ute på vannet under disse kritiske ukene, men det er ikke uvanlig at de lokkes opp på land av foringen som finner sted. Hundene bør altså løpe fra seg andre steder enn rundt Østensjøvannet.

Forts. side 31

Morgenfuglen Carter

Mens Østensjøbyens borgere så smått gned søvnen ut av øynene en fin mandagsmorgen 27. august, var det celebært besøk ved vårt alles vann: USAs tidligere president Jimmy Carter på grytidlig fuglekikking, i følge med ornitologen Hans Erik Karlsen fra Universitetet i Oslo, og med sikkerhetsfolk på diskret avstand.

Carter og Karlsen på morgentur

Velutstyrt amatørornitolog

Jimmy Carter var på snarvisitt i Oslo i anledning den såkalte "Hatkonferansen" i slutten av august. Eks-presidenten ville på fugletur før de alvorlige møtene på SAS-hotellet, og Utenriksdepartementet leide Hans Erik Karlsen, ekspert på feltbiologi fra Biologisk institutt, til å vise Carter rundt.

-Vi møttes ved SAS-hotellet ved 05-tida, og var på parkeringsplassen ved sørenden av vannet da det lysna klokka 06, forteller Karlsen til Sothøna.

Det varen av disse nydelige tidlighøstmorgenene, og den allsidige Jimmy Carters sanser kretset om helt andre ting enn hatets anatomi eller behovet for sikkerhetsvakter.

Jimmy Carter er blant de som har sett det meste. Likevel lærte han et 20-talls nye fugler å kjenne i løpet av morgenturen langs vannkanten. Det sier litt om hva området har å by på.

Eks-presidenten var godt forberedt, og var utstyrt med fuglebøker. Han leste inn all informasjon på en liten båndopptaker, omtrent som FBI-agenten i "Twin Peaks", forteller Karlsen. Han merket seg også et stadig økende antall joggere etter som klokka nærmet seg halv åtte, og lurte på hvorfor det bare var kvinner å se på joggestien.

Hode, hjerte, hender og helse

Akershus 4H er med i stiftelsen som arbeider for å bevare miljøet rundt Østensjøvannet. I den forbindelse ønsker vi å presentere 4H litt nærmere. De 4Hene står for "Klart hode, Varmt hjerte, Flinke hender og God helse".

4H er en barne- og ungdomsorganisasjon som har medlemmer fra 10 til 25 år. Akershus 4H har ca. 900 medlemmer, fordelt på 31 4H-klubber i Akershus og en klubb i Oslo. Denne klubben har tilhold på Lindeberg 4H-gård på Furuset.

4H er en mangesidig organisasjon, men utgangspunktet for det meste av vår aktivitet er naturen. Dette kommer til uttrykk gjennom arbeidet med 4H-oppgavene, gjennom klubbaktivitet, og gjennom utstrakt tur- og leirvirksomhet.

Arbeidet med 4H-oppgavene er blant hovedaktivitetene i vår organisasjon. Hver 4Her velger en 4H-oppgave i begynnelsen av året, og arbeider med denne oppgaven frem til høstfesten i oktober. Det er over 90 forskjellige 4H-oppgaver å velge mellom, innen emner som matlaging, dyrerøkt, miljøarbeid, skogbruk, husflid, lagsarbeid, friluftsliv og landbruk. 4H-oppgaven løser en 4Her alene eller i studiering.

Medlemsmøtene foregår både ute og innendørs. På møtene tas det opp forskjellige aktuelle temaer, man behandler lagssaker, og det er satt av tid til å leke og prate.

*4H og ØVV delte stand på Oppsaldagen, august 1990
Kaninen ble det store trekkplasteret.*

Volleyball er 4H-sporten, og klubbene arrangerer regelmessige volleyball-treninger.

En 4Her har tilbud om å reise på leir hvert år. For de yngste 4Herne er det aspirant- og fylkesleir som er mest aktuelt, mens de eldste også kan reise på landsleir og på Nordisk leir.

4H er en internasjonal organisasjon som finnes i ca. 80 land i verden. Dette fører til at det er store mulig-

heter til å reise utenlands med 4H. Norske 4H har hvert år utveksling med Nederland, Sveits, Storbritannia, USA, Gambia og Costa Rica.

Som organisasjon har 4H tradisjonelt vært sterkt bundet til primærnæringene, og har hatt sine medlemmer i bygde-Norge. Dette er i ferd med å endre seg, og 4H får stadig flere lokallag i byer og bynære strøk. I Oslo finnes bare en 4H-klubb, men dette er noe vi ønsker å rette på. Målet er å starte 4H-klubb i Østensjøområdet!

Men for å kunne starte en 4H-klubb trengs det voksne ledere. Selv om hver 4H-klubb har sitt eget styre bestående av 4Here, er det behov for voksne ledere som kan legge forholdene til rette. Å være klubbrådgiver, som det heter i 4H, er inspirerende og givende. Kunne du tenke deg å hjelpe til med å starte 4H-klubb i Østensjøområdet, kontakt Akershus 4H på telefon 06-817321, eller Østensjøvannets Venner. Det kommer du ikke til å angre på!

A/S Bogerud

Fisk & Vilt

Tlf.
74 71 10

Byantikvaren mot Abildsø-utbygging

Byantikvaren i Oslo går inn for å opprettholde hele Abildsø gård regulert til landbruksområde, og avviser ulike utbyggingsalternativer. Det ble slått fast i et brev til Byplankontoret datert 28. desember 1990, selv om Byantikvarens undersøkelser ikke avdekte faste fornminner i området.

Byantikvaren undersøkte i samarbeid med Selvaagbygg A/S den dyrkede marka vest på Abildsø gård fra 15. til 21. desember. Med unntak av et mulig løst fornminne, en del av et bronsesmykke, ble det ikke funnet faste fornminner, heter det i rapporten fra arkeolog Tom Bloch-Nakkerud.

Likevel er Byantikvarens høringsuttalelse i utbyggingssaken helt klar. Byantikvaren ser ingen grunn til å fravike gjeldende regulering.

-Det er sannsynlig at traséen for oldtidsveien over Tallberget har fortsatt over Abildsø. Oldtidsveien kan ha fulgt veifaret som i dag går fra Plogveien ved trafostasjonen og sørover til gårdsbebyggelsen. På

denne bakgrunn ber vi om at dette veifaret blir tatt vare på, heter det i Byantikvarens begrunnelse.

To sivilarbeidere fra Byantikvaren, to mann med metalledetektorer og en maskinkjører fra Selvaagbygg A/S undersøkte landbruksområdet vest for Abildsø gård, der Selvaagbygg A/S ønsker å bygge boliger, for å finne mulige fornminner. På grunn av snø og tele i jorda ble arbeidet konsentrert om jordlaget under plogdybde, etter at maskinkjøreren fjernet selve pløyelaget.

Samlet undersøkt areal ble på 1.500 kvadratmeter. Ingen faste fornminner ble funnet, men en fem centimeter stor del av et flatt, mønstret bronsesmykke blir i rapporten omtalt som et mulig løst fornminne.

Nesten-ulykke i nyttårshelga

Rask reaksjon fra Vannverket, Vakmesterkompaniet og Norsk Oljesantering hindret at tusenvis av liter olje rant ut i Bogerudmyra 2. nyttårsdag.

Tidlig om morgenen ble det oppdaget oljelekkasje ved Bogerud Varmesentral. Oljen rant ut i overvannsnettet og videre ut i Bogerudmyra, men ble stanset og samlet opp før den nådde Østensjøvannet.

Oljesølet oppstod da en sprukket oljetank hos Bogerud Varmesentral ble fylt opp. På grunn av lekkasjen i tanken, fikk ikke tankbilkjøreren melding om at tanken var full. Fra selve tankrommet måtte Norsk Oljesantering suge opp hele 2000 liter olje, men de kunne ikke finne ut av hvor lekkasjen til overvannet var fordi restene etter et gammelt utslipp dekket hele gulvet. Den gamle oljen vil nå bli fjernet for å finne ut hvor lekkasjen er og få reparert gulvet.

Vannverket oppdaget også oljen mens de holdt på med et annet oppdrag ved Bøler kirke. De reagerte raskt med å stenge overvannsledningen som førte fra utslippsstedet og kontaktet Norsk Oljesantering. Totalt var det hele 10 biler med på opprenskingsarbeidet: 3 fra Vakmesterkompaniet, 2 fra Vannver-

ket, 3 tankbiler, 1 redskapsbil og 1 høytrykksspyler fra Norsk Oljesantering.

Alle krefter ble satt inn for å fjerne den oljen som var kommet forbi avstengningsstedet. Arbeidet har vært vellykket ifølge Ek i Park- og Idrettsvesenet som var og sjekket tilstanden dagen etter. -Jeg kunne såvidt skimte en antydning til overflatefilm i myra ved lysløypa, men så overhodet ingenting i vannkanten.

Fred Ytterdal hos Norsk Oljesantering forsikrer om at de følger opp inntil faren er over og lekkasjen reparert. Nettet frem til avstengningspunktet i overvannsledningen er allerede høytrykksspylt, og vil bli rensset flere ganger i uken inntil oljen er fjernet for godt.

Hellet var med fuglene våre denne gangen. Hvis fuglene får olje på seg, limer fjærene seg sammen og fuglene fryser i hjel. En katastrofe er dermed unngått takket være rask reaksjon og god innsats fra Vakmesterkompaniet, Vannverket og Norsk Oljesantering.

Østensjødagen - skole i kulturlandskap

Onsdag 26. september 1990 ble området rundt Østensjøvannet invadert av vadere uten svømmehud mellom tærne - nemlig 400 elever fra 5 skoler i vannets nærmeste nabolag. De var klare til å svare og bearbeide de mange oppgaver som de fikk presentert på de forskjellige postene. Prosjektet var et samarbeide mellom Abildsø, Høyenhall, Manglerud, Rustad og Østensjø skole, og ble iverksatt i denne formen for første gang. Tidligere har Manglerud skole vært alene om å benytte området på sine årlige aktivitetsdager.

På Østensjø gård ble Kjersti Wilma og Sven Olsen observert i ferd med å tegne stabburet, som Haakon Tveter lot bygge i 1875. At pulten sto tilbake på Østensjø skole bød ikke på problemer.

Ved nedgangen til Almedalen hersker ikke den samme ro og orden. Ekstatiske utrop fra flere struper tiltrekker seg oppmerksomhet fra alle de andre tilstedeværende; Hva har skjedd?? Hva slags oppgave holder de på med? Det var ingen oppgave fra læreren denne gang, men en oppdagelse slik man kan gjøre når man har øynene med seg ute i naturen. Richard, Marius og Lars Vegard blant flere elever fra 5. klasse på Østensjø skole har funnet rester av kjeven på et dyr. Det gjettes høylydt på om tennene har tilhørt en bjørn eller en hest. Vi konstaterer at det i alle fall ikke er små tannbisser, og Vegard holder en av dem fram for å vise oss.

På utsikten syd for Østensjø gård er Marte Bergvatn Tiltnes, Kamilla Høiby og Morten Berg fordypet i sine oppgaver. Av alle umulige oppgaver skal de ta stilling til himmelretningene i forhold til Østensjøvannets beliggenhet. Enkelt er det ikke, men er det ikke slik at Austansjø som det het i riktig gamle dager, betyr østenfor - altså østenfor vannet? Kan det faktisk være slik at gården ligger i øst og at Abildsø derfor ligger på vestsiden? I så fall skulle nord være ved Østensjø skole osv. ...

Ved Abildsø gård er klasse 6A fra Abildsø skole samlet. Der finner jeg Eirik Vollen i dyp konsentrasjon over oppgaven å tegne Abildsø gård slik den KAN ha sett ut. På mitt spørsmål kan han svare at han vet godt at det har vært både husmorskole og landbruksskole på denne gården i tidligere tider.

Andre elever fra samme skole finner tid til å studere frukttrærne på gården nærmere. De konstaterer snart at stigen er et nyttig redskap, men Hilde Granheim Nordin avanserer greit oppover i treet bare ved hjelp av grenene. Jeg spør om de vet hva gården har sitt navn fra. Det mumles noe om epler og vin, men helt sikre er de først etter å ha sjekket i oppslagsboken.

Fra samme skole treffer jeg Camilla Kløgetvedt og Hege Nilsen. De sitter i samlet flokk foran gårdens hovedbygning og er opptatt med å lage et dikt om HAVRE. I en kaffekanne er det plassert en bukett strå av havre med aks på. Med dette som inspirasjonskilde har de to faktisk klart å prestere et dikt:

En liten havre står i åkeren
og en bjelle henger ned,
en liten havre står i åkeren
og en liten bjelle henger ned,
og da kom den sterke vinden
blåser hele kornet ned,
og da kom den sterke vinden
blåser hele kornet ned.

Ved sydenden av Østensjøvannet der broen krysser vannet har en av skolenes mange lærere tatt oppstilling med en såkalt bestemmelsesnøkkel over insekter. Det store arket ligger brettet ut på gresset og elevene står som ivrige tilhørere mens læreren demonstrerer fremgangsmåten på et av insektene - for anledningen hentet varsomt ut av et glass. Det er viktig å vite at man først bestemmer hvor mange ben dyret har. Det forteller om det dreier seg om et insekt, edderkoppdyr, krypdyr eller noe annet. Videre bestemmer man utfra antall vinger, og hvor mange ledd kroppen består av, hva slags insekt det er.

På trebryggen bortenfor satt Jeanette Christensen, Lisa Maria Andersen og Marita Ersnes. Med dertil egnet redskap fisket de slam med bunndyr i opp fra Østensjøvannet. Innholdet i håven ble lagt på treverket og nøye iaktatt. Alt som beveget seg ble straks fisket forsiktig opp med pinsett og bragt over i et vannkar med hvit bunn. Det hvite karet gjorde det lettere å oppdage og studere bunndyrene nærmere.

På sydsiden av broen hadde klasse 5A fra Manglerud skole samlet seg til bespisning av medbragt niste. Dagen som startet med strålende sol hadde etter hvert blitt kald og sur, men hos elevene var det ingen sure miner. Apetitten var tydeligvis upåklagelig og mange var fortsatt opptatt av oppgavene de hadde utført så langt. Cecilie Kvelland tok seg tid til å dele matpakken med fuglene. Hun var ivrig opptatt av Abildsø gård og hadde ingen sans for at det skulle bygges på noen av jordene der. Som hun selv uttrykte det: "da flyr fuglene sin vei hvis det blir bygget". Flere av elevene sa seg enig i dette og likte ikke den tanken.

Ser vi Østensjøbyens skoleelever i på utflukt i området også neste skoleår?

Tekst og foto: Grete Zahl

Undervisningsopplegg

Et tilbud til skolene i Oslo om å få kjøpt et undervisningsopplegg om Østensjøvannet er nå inne i siste fase. Opplegget har blitt lagt frem og vist for lærere og representanter for FAU ved Østensjø skole. Det var meget god respons og Østensjø bestemte seg for å skaffe seg et eksemplar.

Vi har et enestående klasserom midt i blant oss, og behovet for et opplegg som kan hjelpe både lærer og elev har lenge vært tilstede. Med lysbilder, kart

med soneinndelinger, kommentarer og arbeidsoppgaver vil det være mulig selv å velge tema, følge nummer på bildene som igjen gir deg videre veiledning om hvordan du kan bruke oppslagsverket.

Det har blitt mye mer arbeid enn beregnet. Dette har resultert i at verket skal ut i bokform. Boka skal beskyttes av åndsverkloven osv. De som er interessert kan kontakte Erik Damsgaard.

Skjòtselsplangruppa, hva skjer?

Skjòtselsplangruppa for Østensjøvannet er et konsultativt organ bestående av representanter fra Park- og Idrettsvesenet, Miljøetaten, Naturvernforbundet Oslo Akershus, Zoologisk museum, Botanisk museum, Oslo Vann- og Avløpsverk og Østensjøvannets Venner. Formålet med en slik gruppe, er å følge opp skjòtselsplanens målsetting. Gruppa skulle vært etablert i 1979, men det ble aldri noe av. ØVV tok initiativet til å opprette gruppen i januar 1990. Gruppa ble en realitet og har siden starten hatt møte omtrent én gang i måneden. Møtene har gått med til gjennomgang av hva som har vært gjort feil med Østensjøvannet de siste 10-11 årene siden Skjòtselsplanen ble vedtatt i park-, idrett- og renholdsutvalget i Oslo kommune. Gruppa har selvfølgelig også sett nøyte på hva som må gjøres med skjòtselsplanområdet i fremtiden.

Med utgangspunkt i Skjòtselsplanen går gruppa igjennom de forskjellige områder med tanke på Østensjøområdet i fremtiden. Ut fra den solide målsettingen i Skjòtselsplanen og den mangelfulle skjòt-

sel Østensjøvannet har hatt de siste 10 år, har gruppa mye å utrette.

Penger er helt avgjørende om man skal få satt igang tiltak ved Østensjøvannet. Oslo kommune har som kjent ikke mest penger å rutte med i øyeblikket, så veldig mye som skulle vært gjort blir dessverre utsatt. Vi får håpe på bedre tider. Mist ikke motet, les artikkelen på side 10 om tiltak vedrørende vannkvaliteten.

Spesiell takk til
Bryn Vel som har gitt
foreningen kr. 10.000,-
til tiltak i Østensjø-området.

Styret i ØVV

Ta vare på
nærmiljøet -
Bruk din lokale
bokhandler

Bøker -Papir
Spill- Leker

Vi leverer BBB-reolen
Fraktfritt - også på kvelden

Ring og be om brosjyre i posten

Velkommen til.

Tanum & Libris

Oppsal senter Tlf.: 26 30 95

Skilting rundt Østensjøvannet

*Mange etterlyser informasjonstavler
rundt vannet, og foreningen
arbeider med saken.*

Det vil komme en eller annen form for statlig vern av Østensjøområdet. Informasjonstavler må derfor lagges etter en mal som er godkjent av Miljøverndepartementet.

Østensjøvannets Venner, Søndre Aker Historielag og bydelsutvalgene rundt vannet samarbeider om dette. Vennerforeningen har ansvaret for å utarbeide tekster for plante- og dyrelivet. Historielaget er ansvarlig for tekster angående historien i området.

Dette er en lang prosess der tekstene må godkjennes av Fylkesmannen. Det vil bli lagt vekt på at tavlene plasseres fornuftig i terrenget. Utvalget som arbeider med saken har hatt 4 møter og to befaringer.

Skiltene blir tidligst satt opp i 1992.

Hilsen fra Finn.

Sædgås i januar

**Østensjøvannets Venner har innledet et samarbeid med Norsk Ornitologisk Forening (NOF).
Det planlegges systematiske fugleregistreringer utover våren.**

Derfor foretok Yngve Kvebæk, leder av Nordre Øyeren Fuglesatsjon, Knut Eie, Per Ole Syvertsen, Øyvind Syvertsen fra NOF og undertegnede en befaring rundt Østensjøvannet lørdag 5. januar. Vi la vekt på å gå en rute der vi opplevde flest mulig ulike leveområder (biotoper). Deltakerne var imponert over den store naturvariasjonen som er i området.

Hensikten med turen var å planlegge observasjonsru-ter som skal gåes regelmessig utover våren.

I råken mellom Østensjøvannet og Bogerudmyra svømte en sædgås blant alle stokkendene. Sædgås er en sårbar art i Norge.

Knut Eie noterte ivrig og rutinert ned alle fugleartene vi så: sædgås 1, canadagås 93, stokkand 438, kvin-

and 3, fiskemåke 13, mange gråmåker, svartbak 10, byduer, grønnspekk 1, gråtrost 9, fuglekonge 2, stjer-meis 1, granmeis 2, blåmeis 20, kjøttmeis 25, spett-meis 2, trekryper 2, skjærer, kaie 4, kråker, grøn-fink 10, gråsisik 40, dompap 3 og gulspurv 10 ... i alt 24 arter, noe som er absolutt brukbart på en januar-dag.

I tillegg noterte vi oss eikorn-, rådyr- og harespor(!). Østensjøvannets Venner ser fram til et fruktbart samarbeid med NOF 15. mai arrangerer vi felles ekskursjon for alle interesserte rundt Østensjøvan-net. Se omtale under Aktiviteter.

Hilsen fra Finn

Slåttenga en vakker høstdag

Det var klart for ny "aksjon" på slåttenga den 30.9.1990. Da var det meningen at Slåttenggruppa skulle ta en skikkelig dugnad på enga. Nå begynner det å ligne en slåtteng igjen, og høstens slått skulle duke til vakker eng til våren.

Det viste seg imidlertid at Park- og Idrettsvesenet hadde kommet oss i forkjøpet. Med en stor maskin med ekstra brede dekk hadde de slått hele enga en tørrværsdag før vår aksjon skulle ta til. Dermed var det bare for oss å ta med oss matpakke og pledd, og sette oss på kollen for å beundre verket.

Det ble en riktig hyggelig piknik i deilig solskinn-svær. Tilsammen var vi ca. 10 stykker og vi delte broderlig på hjemmebakst og varme drikker. Solen skinte og livet var deilig denne høstdagen.

Vi så ikke spor etter maskinen. Dette er fordi Park- og Idrettsvesenet er nøye med at bakken ikke skal være våt når de slår med maskin. Skal si det var fint - og vi

En høstslått eng - til glede for store og små

syntes selvfølgelig at det var mye hyggeligere å kunne sitte og prate, spise niste og leke med 2-årige Glen Kristoffer istedenfor å slå oss vei gjennom krattene som hadde vokst seg til i løpet av sommeren.

Til våren blir det nok ny aksjon, og da er det ikke sikkert maskinen kan brukes - da kan vi nok få trimmet av oss en del av jule-"spekket" og tatt en

ny hyggelig prat med gamle kjente. Jeg håper det blir mange flere i Slåttenggruppa - det er så fint å være mange til slike oppgaver, og samværet har vi alle så godt av.

Velkommen til Slåttenga til våren!

Arvingenes sider

Presentasjon av Bjørn:

Hei!

Torsdag 7. mars arrangerer vi første møte for Østensjøvannets Arvinger. Bjørn Jakobsen heter lederen for Arvingene. Han har vært lærer i 8 år og arbeider på Trasop skole. Bjørn er biolog. (Biologi = læren om livet). Han er veldig interessert i fugler, og han har skrevet spesielt om Perleugla. De voksne kaller det Bjørn har laget for hovedfagsoppgave.

Bjørn er 32 år, er fra Oppsal og er styremedlem i Norsk Zoologisk forening. Hvor tror du han ble så fugleinteressert?

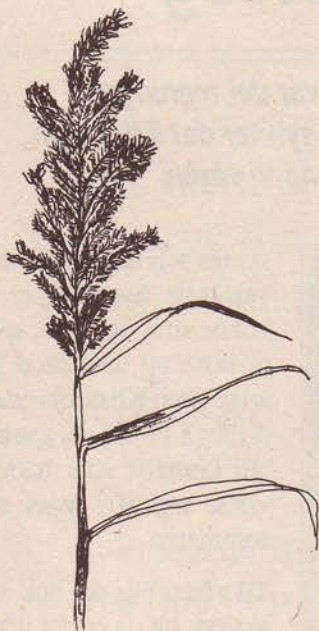
Vil du være med 7.mars, må du selv kontakte Bjørn på tlf. 74 07 93.

Stokkand

Slå opp i en fuglebok og fargelegg stokkanda. Er det en han eller hun det er tegning av? Stokkanda er den vanligste gressanden i Norge. Hvorfor tror du den kalles gressand?

Fuglene er flinke til å stelle fjærene sine. Fjærene blir likevel slitt. De skiftes ut som regel én til to ganger pr. år. Dette kalles myting. Stokkandhannen er nesten lik hunnen under fjærskiftet. Se nøye på nebbfargen! Hannen har gulgrønt nebb. Dette "trikset" gjør at du kan se forskjell på han og hun når de ellers er like. Se godt på stokkendene når du er ved vannet til sommeren. Da vil du se når mytingen er i gang. Når hannen har grønt hode, sier vi at den har praktdrakt.

Takrør

Takrør er kanskje den vanligste planten ved Østensjøvannet. De kan bli hele 3 m høye her. Den brunaktige blomsterdusken kommer på ettersommeren og er ikke til å ta feil av. Planten liker næringsrike vann. Det tar lang tid før veksten får fart på seg om våren. Takrørskogen gir et inntrykk av jungel og gir fuglene god beskyttelse til reir, egglegging og ruging (hekking). Hvorfor tror du at det er viktig at vi ikke går i takrørskogen?

Ta en tur rundt vannet og se hvordan takrørene er om vinteren.

Fugleforing

Småfuglene våre finner ikke så lett mat om vinteren. Her er noen tips til deg som vil fore fuglene. Det er smart med en foringsautomat. Da kan ikke fuglene gjøre fra seg i maten. I foringsautomatene kan vi legge hele hvetekorn, solsikkefrø, brødsmuler eller såkalt villfuglblanding. Ellers er meiseboller, -ringer, nøtteposer m.m. populært hos småfuglene. Viktig! fuglene tåler ikke salt eller mat som sveller. Unngå derfor smør og havregryn. Spekk og matfett er derimot flott.

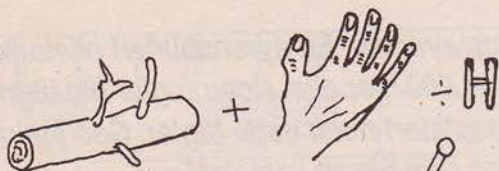
Fugleforingen må holde på fram til våren, hvis du har startet. Det er morro å notere ned fugleartene du får besøk av.

I neste "Sothøna" presenterer vi nye arter.

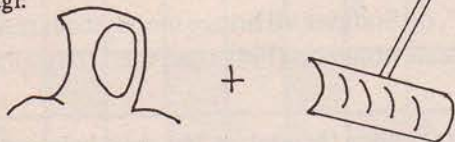
Send oss tegninger fra Østensjøvannet. Tegninger tas inn i "Sothøna" etter loddtrekning.

Nøtter og barnekryssord

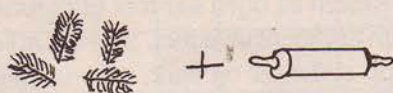
Fugl:

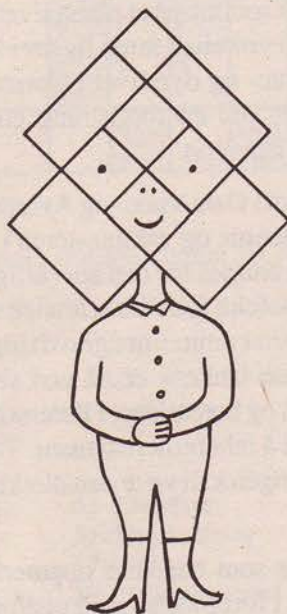
Fugl:

Plante:

Hvor mange kvadrater består
mannens hode av?

Svar til nøttene står nede på side 30.

Familien:

Hversøster har like mange brødre som søstre. Hver bror har dobbelt så mange søstre som brødre. Hvor mange brødre og søstre er det i familien?

Indianerne:

En stor og en liten indianer sto og så på solnedgangen. Den lille indianeren var den stores sønn, men den store var ikke den lilles far. Går det an?

Mynter:

Flytt en mynt og lag et kors hvor det er 4 mynter i hver rekke.

Fyrstikker:

II=VI

Flytt en fyrstikk og lag en sann ligning.

Arvingenes sider er ved Marianne og Finn

LITE	KVINNE	AGN	REKKE	NATUR	FISK I ØVANN
ROVDYR				OG	
DONALDS				UNGDOM	
ONKEL			HØRAS MANN		
BLAD					
SØSTRE				STØR FUGL	
SØSTRE	BLØDSUGER	IX		ETTER	
SØSTRE		DØDT		R	
SØSTRE		NENNESKE			
FUGL				T	
JANVARE			LIKER ALLE Å FÅ		
EXEMPEL				ST	
FORK.					

Premier til barnekryssordet

1 kosepanda, 1 kosepinnsvin og
1 pandapuslespill fra Verdens Naturfond.

"Barnas Fuglebok 2" fra Aventura forlag.

"Ordlister for alle, bokmål,"
fra Universitets-forlaget.

Løsning sendes Sothøna

Navn:

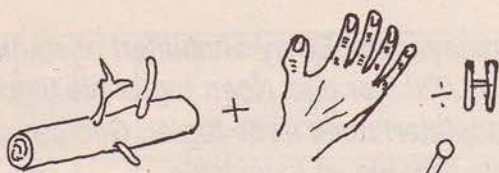
Adresse:

Postnr./by:

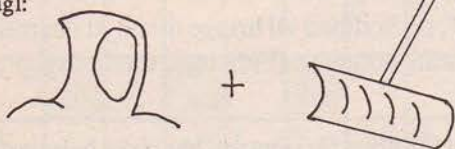
22

Nøtter og barnekryssord

Fugl:

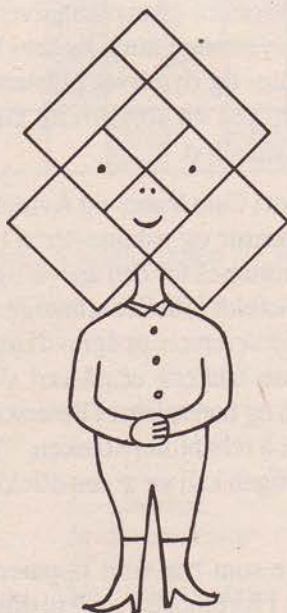
Fugl:

Plante:

Hvor mange kvadrater består
mannens hode av?

Svar til nøttene står nede på side 30.

Familien:

Hver søster har like mange brødre som søstre. Hver bror har dobbelt så mange søstre som brødre. Hvor mange brødre og søstre er det i familien?

Indianerne:

En stor og en liten indianer sto og så på solnedgangen. Den lille indianeren var den stores sønn, men den store var ikke den lilles far. Går det an?

Mynter:

Flytt en mynt og lag et kors hvor det er 4 mynter i hver rekke.

Fyrstikker:

$II=VI$ Flytt en fyrstikk og lag en sann ligning.

Arvingenes sider er ved Marianne og Finn

LITE	KVINNE	AGN	REKKE	NATUR	FISK I ØVANN
ROVDYR				OG	
DONALD				UNGDOM	
ONKEL			HEVAS		
BLAD			MANN		
STORFE				STORFUGL	
SPORT	BLODSUGER	IX		ETTER	
		DØDT		R	
FUGL		MENNESKE		TRE	
JANV			LIKER		
			ALLE		
			Å FÅ		
EKSEMPEL				STILL-	
FORK.				HET	

Premier til barnekryssordet

1 kosepanda, 1 kosepinnsvin og
1 pandapuslespill fra Verdens Naturfond.

"Barnas Fuglebok 2" fra Aventura forlag.

"Ordliste for alle, bokmål,"
fra Universitets-forlaget.

Løsning sendes Sothøna innen 30. mai.

Navn:

Adresse:

Postnr./by:

Stort oljeutslipp til Østensjøvannet!

Fredag 11. januar var det på ny oljesøl ut til Østensjøvannet. En nyrehabilitert oljetank i Bølerskrenten 45 ble tømt for kanskje så mye som 21.000 liter olje. Noen fugler ble tilgriset av fyringsoljen, men foreløpig har det ikke vært konstatert noen døde fugler. God innsats fra de fleste impliserte gjorde at dette ikke ble en katastrofe.

Den 9. januar ble den nyrehabiliterte tanken i Bølerskrenten 45 fylt med olje. Tanken som rommer 30.000 liter ble fylt med cirka 26.000 liter. Grunnet sterk oljelukt varslet vaktmesteren Oslo Vann- og Avløpsverk klokken 10.15 fredag 11.1.91 og det ble raskt slått fast at her var det en storlekkasje.

Vannverket kontaktet Brannvesenet, Politiet, Viltneimda, Zoologisk museum, Miljøetaten, SFT og Falken.

Grunnet sen reaksjon fra rehabiliteringsselskapet, rant det ut flere tusen liter mer enn nødvendig. Dette forhold, og mistanker om manglende kontroll med rutinene i forbindelse med rehabilitering av tanken gjør at politiet nå er koblet inn i saken. I skrivende stund er et uavhengig selskap i gang med undersøkelser på

“åstedet”, og Sothøna vil bringe mer nytt om resultatene i neste nummer. (Følg også med i dagspressen.)

Ifølge det Sothøna får opplyst, har cirka halvparten av oljen gått i spillvannsledningen og videre til et renseanlegg. Resten av oljen har rent ut i grunnen og funnet veien til Østensjøvannet. Selv om mye er blitt fanget opp av lenser og bark, må man regne med at det også ligger en god del olje under Østensjøvannets isdekke. Denne oljen vil vi først få oversikt over når isen går. I mellomtiden er det en viss sjanse for at oljen kan svekke isen, og ØVV er også oppmerksomme på at plantelivet i vannet kan ta skade. Den virkelige faren ligger i langtidsvikringen - plante- og dyrelivet i Østensjøvannet er meget sårbart ved en forgiftning eller tilgrising som f.eks. oljeutslipp.

Bente Ihlefelt i Oslo Vann- og Avløpsverk understreker at beboerne og vaktmesteren i Bølerskrenten 45 må berømmes for den ansvarlige opptreden de har vist. Ihlefelt forteller at mange metalltanker ble, som i Bølerskrenten, nedgravd i løpet av 60- og 70-tallet. Disse tankene er nå ved slutten av sin antatte levetid, og borettslaget i Bølerskrenten gjorde det helt rette i å rehabilitere tanken. Trist er det da at rehabiliteringen kan være den direkte årsaken til utslippet.

Vi takker alle som har vært oppmerksomme og innsatsvillige i forbindelse med utslippet, og oppfordrer de som måtte ha opplysninger eller observasjoner angående den oljen som nå er igjen i Østensjøvannet og eventuelle skadede fugl eller andre skader til å ta kontakt med foreningen. Ved eventuelle uregelmessigheter, lekkasjer o.l., fugler i nød eller fare ring Dyrevernsnemda ved Storsveen: tlf. 094-33870 eller 09-950841 (siste utvei tlf. 691589).

Norsk Oljesanering A/S

Stubberudveien 12,
0668 Oslo 6

Tlf. (02) 30 21 20

ØDøgnvakt: (02) 21 53 76 - (02) 30 21 20

ØMobiltlf.: (094) 20 664

ØPersonsøkere: (096) 28 425 - (096) 43 102 - (096) 43 098

GODKJENT INNSAMLER AV SPESIALAVFALL I ALLE 17 AVFALLSGRUPPER

Rengjøring og kontroll av alle typer tanker.

Glassfiberbelegging av tanker, siloer,
betongkummer etc.

Utrykking ved

olje- bensin og kjemikalie lekkasjer.

TV-inspeksjon, rensing og høytrykkspyling
av rørledninger.

Tømming av olje- og bensinutskillere.

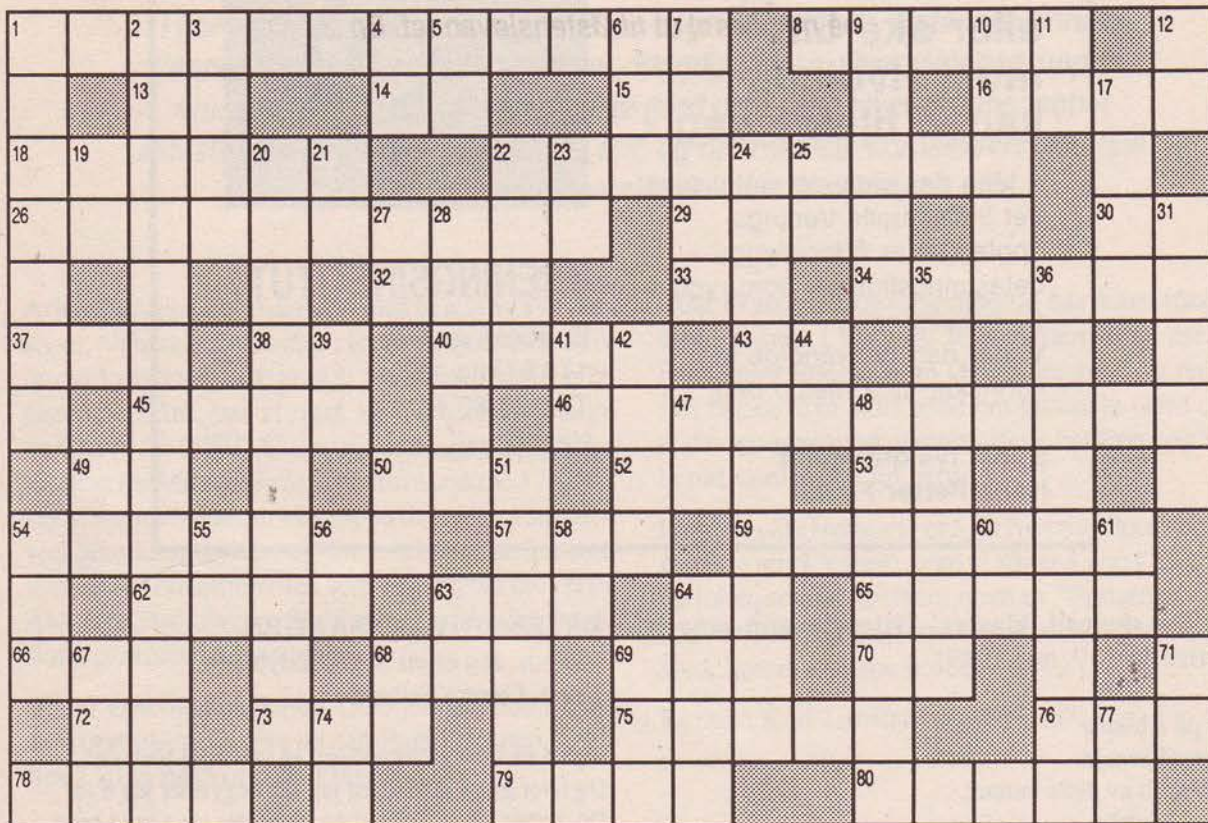
Supersuger for suging av vått og tørt,

slamkummer, murstein, grus, pukk,

stubbloftleire og fra siloer.

Alt i graving.

Kryssord

Løsning sendes Sothøna innen 30. mai.

Navn: Adresse: Postnr./by:

VANNRETT

1 Kåre Willoch	53 Månefase
8 Fisk	54 Unnskyldning
13 Anne Olsen	57 Tallord
14 På (på engelsk)	59 1/4 av Stortinget
15 Alfabetnaboer	62 Holde vakt
16 Kant	63 Haug
18 Vann	64 Stjele
22 Kooperasjon	65 Telt
26 Likestilt	66 Tall
29 Løs (dialekt)	68 Uklar
30 To like	69 Avlukke
32 Fisk	70 Uro
33 Skipsforkortelse	72 Iridium
34 Haakon	73 Is
37 Tresort	75 Midtlinjen
38 Yrkestittel (fork.)	76 Rom
40 Art	78 Område
43 Tall	79, ...ranke
45 Popgruppe	80 Mysterier
46 Gårdsbygg	
49 Parti (fork.)	
50 Luring	
52 Motsatt av seier	

LODDRETT

1 Asyl	36 Etappevis
2 Vern av område	37 Løfte
3 Hygge	39 Radium
4 i knærne	41 Oppdrett
5 Skimt	42 Reist
6 Aroma	44 Elv
7 saga	47 Gå i vannet
9 Oppsikt	48 Gutt
10 Kommando	49 Strø
11 Solgud	50 Roar Davidsen
12 Trollmannen fra	51 Innrømmer
17 Kommentar	54 Labb
19 Tall	55 Vende høy
20 Bonde	56 Pronomen
21 Svimmel	58 Gripe
22båt	60 Fire (romertall)
23du orker!	61 Geir Olavesen
24 Hvilested	63 To like
25 Skjul	64 Dis
27 Skipsforkortelse	67 Elv (på spansk)
28 Sy	68 Mesterskap
31 Langsomme	69 Svøm
35kost	71 Drett
	74 Sjarm
	77 Flatemål

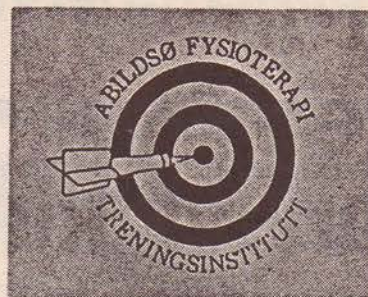
Premier

1. Tanums Stor Rettskri vingsordbok.
2. Keramikk-lykt fra Keramikker Ingegerd Aldar, Enebakkvn. 235.
3. Østensjø-akvarellen

**Vil du
'strammes opp litt'
eller øke ditt
muskelvolum,
kan vi hjelpe deg.**

– Men det viktigste målet med det individuelle treningsopplegget er å forebygge belastningsskader som rygg- og nakkeplager. Vi har den nødvendige fagkunnskap til å hjelpe deg!

**Spes. fysioterapeut
Hans Petter Faugli**

TRENINGSSINSTITUTT

Enebakkvn. 275
1187 Oslo 11
Tlf.: 28 80 44
SOLARIUM

**Abildsø skoles 1. klasses - Østensjøvann-sang
(Urfremført 17. mai 1989)**

Her på Abildsø
ligger Østensjø.
Vi er stolt av dette vannet.
Her er fugleliv
her er sang blant siv
et kjent fuglested i landet

Refreng:
Vi er glad i vannet vårt,
og vi trenger det så sårt.
Alle fugler små - la dem leve få -
la oss vakt om vannet stå.

Se på andemor
med en flokk så stor
av små gylne andeunger!
Gåsa sprader kry
snadrer høyt mot sky
måkeskrikene de runger.

Refr.

Det må stelles pent,
det må holdes rent.
Da vil fugl og fisk bli glade.
Ikke kaste skrot,
trå med varsom fot
slik at ingenting tar skade.

Refr.

Kan vi unger små
virk'lig stole på
at vi får beholde vannet?
Vil de voksne nå
alvoret forstå?
Vi skal arve dette landet.

ØSTENSJØVANNSANGEN

Melodi: Jeg er en liten teddybjørn
Tekst: Gerd Kvelland

Jeg er en liten stokkandgutt så tøff som bare det
Og hver gang skolebarn jeg ser begynner jeg å le.
De tegner og de skriver og de mater meg med brød,
og sier: "Se den søte der" - jeg tror de er litt sprø!
For at jeg er en tøffing ja det mener alle her.
Og fargerik - det ser du vel av mine vakre fjær:
I dyreriket er det sånn at "gutta" penest er.
Ja, se deg om rundt Vannet vårt og finn beviset her!

Nå skal du høre litt om fugle-livet rundt vårt Vann.
For det er svært mangfoldig - se i sjøen og langs land.
På hettemåke, toppdykker og gås fra Canada.
Det vrirler, ja det yrer, og det synes jeg er bra!
Man sier dette Vannet vårt må passes riktig på.
Men maten er blitt dårlig - drikkvannet likeså.
En svanefrøken var fortvilet, tenk hun sa til meg;
at "blir det ikke rensset, ja så flyr jeg snart min vei."

Og Østensjø og Abildsø er gårder rundt vårt Vann.
Ja, tenkt deg midt i byen at man gårdsbruk drive kan.
Der dyrkes korn, og ellers kan jeg nevne at det gror
no'n takrør, groblad, andemat og dunkjevle så stor.
I vannet svømmer mange fisk som gjedde og karuss.
Og ingen liker gifter i fra biler og fra buss.
Ei heller vil vi ha no'n boligblokker på vår strand.
Vi fuglene er enig i at det går ikke an.

Nå vil jeg slutte visa mi om Østensjø sitt vann.
Kun en ting vil jeg nevne: rundt her trimme godt du kan.
For sykling, jogging, turmarsj er jo virkelig blitt "IN".
Så kom deg ut! Få fart på kropp og ro i hvert et sinn.
Ja la oss sammen fugler, men'sker bruke dette Vann.
Ta hensyn til hverandre, ja så godt som det går an.
En perle vi i strøket har - jeg hevde vil til slutt.
Med hilsen fra en tøff og pen og sliten stokkandgutt.

Arbeidsgruppa for Østensjø Gård

I fjor vinter ble det dannet seks arbeidsgrupper innen Østensjøvannets Venner: Østensjøvannets Arvinger, Standgruppen, Overvåkingsgruppen, Abildsø gård gruppen og Østensjø gård gruppaen. Hver gruppe jobber selvstendig innen sine respektive felt, og har hver sin kontaktperson. Liste over arbeidsgruppene kontaktpersoner finner du på side 2.

Arbeidsgruppa for Østensjø Gård består av syv personer. Vi hadde fire møter i løpet av fjordåret. Selv om vi i utgangspunktet skal jobbe med saker ang. Østensjø Gård, har vi også vært engasjert i andre oppgaver for ØVV. Under markeringen av 125-års jubiléet for Minna Wetlesens husmorskole 17. mars i fjor, var medlemmer av gruppa til stede på standen ved Smedbergbekken og delte ut informasjonsmaterieell om husmorskolen som engang ble drevet på Abildsø Gård. Sverre Stubberud var mester for de flotte plakatene på standen.

Under Østensjø-aksjonen 1990 jobbet flere av oss med organiseringen av innsamlingsaksjonen, og de fleste stilte også opp som bøssebærere.

Roar Prytz og Sverre Stubberud har snust rundt på bibliloteke i Oslo og funnet fram til en mengde interessant litteratur om Østensjøvannet og omegn. Det finnes mye stoff både om Østensjø Gård og de andre gårdene rundt vannet - dette har Prytz og Stubberud samlet i en fin perm.

Planene våre fremover er å skrive en artikkelserie om gårdene rundt Vannet, som vi håper å utgi i "Sothøna" og lokalpressen. Dersom noen av "Sothønas" lesere har stoff, informasjon eller billedmaterieell å bidra med, hører vi gjerne fra dere.

Kontakt Kari Lønstad, tlf. 29 87 67.

HUSK ÅRSMØTET!

**Skullerudstua tirsdag
12. februar klokken 19.00.**

Etter selve årsmøtet er avsluttet blir det en pause hvor medlemmene kan nyte kaffe og kaker og kjøpe lodd. Etter pausen blir det et interessant lysbildeforedrag ved Knut Eie, Finn Gulbrandsen og Erik Damsgaard.

Foredraget tar for seg både Nordre Øyeren, nord-europas største innlandsdelta, og Østensjøvannet, et stykke villmark i Norges hovedstad. En titt på likhetene og forskjellene som er.

Bli med på en "tur" i vakre omgivelser og lær mer om fugler, historie, natur og verneverdige kulturlandskap

Fra Østensjøvannet går turen til

Skullerudstua

4 km godt skiltet gangvei.

Kafé	Dusj
Selskapslokaler	Garderober
Møtelokaler	Badstue
Catering	Badekulp

Åpningstider året rundt!

Mandag til torsdag kl. 11-21

Fredag stengt

Lørdag kl. 11-16

Søndag kl. 10-17

Skullerudstua Kafé

Olaf Helsets vei 2, 0694 Oslo 6

Tlf.: 29 82 82

Postkassa

GRATULERER!

La oss gratulere hverandre med SOTHØNA, vårt medlemsblad som nu er blitt en realitet.

Jeg er mektig imponert over første nummer som presenterer seg med et aldeles nydelig naturfoto på omslaget, en velskrevet leder og mange artikler, inspirerende og tankevekkende.

Vi begynner å skjønne at vi har påtatt oss et stort ansvar ved å forsvare og bevare dette fantastiske naturområde som Østensjøvannet er, og hvilken skremmende katastrofe som truer hvis vi ikke lykkes i vår kamp.

En kamp krever noe av oss, som medlemmer kan vi gjøre vår innsats og styrke vår forening ved å skaffe flere medlemmer.

Jeg oppfordrer alle til å sikre oss minst to nye hovedmedlemmer hver. Be foreningen (v/styremedlemmene) om postgiroinnbetalingskort. Vedlegg returporto.

Tor Jacobsen.

PS. Mine tre voksne barn har høytidelig lovet omgående innmelding. Det gikk glatt å overtale dem - gode argumenter ligger jo oppi dagen - så jeg slapp å sette inn reserven: den bittelille rest av faderlig autoritet.

Kjære Tor Jacobsen,

Først og fremst takk for rosen! Vi har fått mye av det, men få kommentarer om ting som ikke var så bra (det vil vi også høre om).

Når det gjelder din oppfordring er vi helt med! Desto flere medlemmer ØVV har, desto tyngre veier det vi kommer med til politikere m.fl. Det å melde seg inn i en slik forening betyr ikke nødvendigvis annet enn at en støtter saken. Dog er vi veldig glade for alle de som har tid og anledning til å være aktivt med på et eller annet vis (vi har mange muligheter til det!).

Send frankert og adressert konvolutt (med antall ønskede blanketter) til:

Østensjøvannets Venner
Postboks 15 - Abelsø
1105 Oslo 11

så sender foreningen medlemsblanketter omgående.

Red.

Bladet "Sothøna" var finfint! Angående Østensjøvannet så er det synd at plakaten med opplysninger ble så fort borte.

Vennlig hilsen
Else Dolva

Kjære Else Dolva,

Vi er helt enige, skiltene var fine, og det er synd de er borte. Mange ble rett og slett stjålet og ramponert. Resten ble tatt inn igjen. Styret har planer om å lage og sette opp nye skilt, men dette må ta tid, da det er så mange andre ting som må gå foran, og mannskapet ikke rekker alt.

Red.

OSLO
LÆRERLAG
HERSLEBSGT. 20 C
POSTBOKS 4642 SOFIENBERG
0506 OSLO 5

**Oslo lærerne har
benyttet Østensjøvannet
i undervisningen
i 40 år!**

Vedtekter for Østensjøvannets Venner

(Ajour i henhold til årsmøtet 1990)

§ 1. Formål

Østensjøvannets Venner (ØVV) har som formål gjennom opinionsdannende virksomhet å vekke forståelse hos allmennhet og myndigheter for nødvendigheten av vern av Østensjøvannet med omgivelser.

ØVV's arbeid bygger på økologiske grunnprinsipper, på erkjennelsen av at menneskets fremtid er avhengig av at naturens funksjoner, produksjonsevne og mangfold opprettholdes.

ØVV vil arbeide for:

- at Østensjøvannet slik parkvesenets skjøtselsplan av 1979 avgrenser området fredes i henhold til naturvernloven,
- å fremme tiltak for å bøte på skader som allerede er oppstått som følge av tekniske inngrep eller forurensninger,
- å verne om naturens estetiske, rekreative, pedagogiske og vitenskapelige verdier, og å sikre naturområdet med kulturlandskap, naturforekomster og arter av vekster og dyr.
- å arbeide for menneskevennlig miljø.

§ 2. Organisasjon

Foreningen er partipolitisk uavhengig. Foreningen samarbeider med Norges Naturvernforbund. Distriktet omfatter Oslo øst.

§ 3. Medlemskap

Som medlemmer av ØVV opptas:

- a) Hovedmedlemmer. Personer som betaler den årlige kontingent eller en engangskontingent som er minst det 20-dobbelte av den årlige kontingent.
- b) Familiemedlemmer. Hovedmedlemmers øvrige familiemedlemmer som betaler en redusert kontingent. Disse får ikke tilsendt informasjon, og ansees innkalt til ØVV's arrangementer via meddelelse til hovedmedlemmet.
- c) Støttemedlemmer. Organisasjoner, foreninger, klubber, institusjoner, bedrifter og kommuner betaler en årlig kontingent som er minst 10 ganger den årlige kontingent for hovedmedlemmer.

Som æresmedlemmer kan utnevnes personer som har gjort seg særlig fortjent ved å fremme foreningens formål. Videre vil det kunne tildeles en Sothøne-pris til medlemmer som styret mener har gjort seg særlig bemerket.

Æresmedlemmer utnevnes av årsmøtet etter enstemmig innstilling fra styret.

§ 4. Årsmøtet

Årsmøtet holdes hvert år innen 15. februar og kunngjøres med minst 2 ukers varsel ved direkte melding til medlemmene.

I kunngjøringen nevnes de saker som skal behandles på årsmøtet, samt valgkomiteens forslag til tillitsvalgte.

Årsmøtet er beslutningsdyktig når det er lovlig innkalt.

Alle medlemmer har adgang til årsmøtet.

Stemmerett har alle medlemmer over 16 år som er nevnt under kategoriene a) og b) i § 3. Støttemedlemmer har ikke stemmerett.

Medlemmer over 16 år under kategoriene a) og b) i § 3 er valgbare til tillitsverv i foreningen.

Årsmøtet ledes av styrets leder eller en ordstyrer valgt av årsmøtet.

Årsmøtets funksjoner er å:

- a) behandle styrets årsberetning og regnskap,
- b) behandle andre saker som fremlegges av eller gjennom styret,

c) fastsette kontingenten,

d) velge leder og styremedlemmer med vararepresentanter,

e) velge revisor,

f) velge en valgkomite på 3 medlemmer (hvorav ett kan være medlem av styret) som senest 6 uker før neste årsmøte skal tilstille styret skriftlig forslag til kandidater til valg av tillitsvalgte,

g) utnevne æresmedlemmer etter enstemmig innstilling fra styret,

h) dele ut Sothøne-prisen.

Forslag til vedtektsendringer og andre saker som medlemmene ønsker behandlet på årsmøtet, må være styret i hende senest

1. februar. Det er anledning til å fremsette forslag til kandidater til valg av tillitsvalgte senest 1 - en - uke før årsmøtet.

Vedtak fattes med alminnelig flertall, dog krever endring av vedtektene minst 2/3 flertall.

Ved stemmelikhet gjør lederens/ordstyrerens stemme utslaget, unntatt ved valg hvor saken avgjøres ved loddtrekning. Det føres referat fra forhandlingene.

Ekstraordinært årsmøte innkalles når det skriftlig forlanges av minst 50 medlemmer, eller når styret finner det påkrevet. Innkallelse skjer som for ordinært årsmøte.

§ 5. Styret

Styret består av leder, nestleder og 4 styremedlemmer med 4 varamedlemmer.

Styrets leder velges for ett år, og de øvrige styremedlemmer for 2 år. Nestlederen velges av og innen styret. 2 av styremedlemmene og varamedlemmene uttrer hvert år. Loddtrekning nyttes hvis flere har lik funksjonstid.

Styret er beslutningsdyktig når lederen eller nestlederen og 3 styremedlemmer er tilstede. Ved stemmelikhet gjør møtelederens stemme utslaget.

Lederen eller nestlederen, sammen med et styremedlem forplikter foreningen.

Styret sammenkalles så ofte lederen eller et annet styremedlem finner det nødvendig.

Styret representerer foreningen og fatter alle beslutninger som ikke etter vedtektene er tillagt årsmøtet. Det ansetter foreningens funksjonærer og bestemmer deres arbeidsvilkår. Det føres referat over forhandlingene.

§ 6. Sekretariatet

Sekretariatet ledes av en sekretær. Styret utarbeider sekretærens instruks og gir denne nødvendige fullmakter.

§ 7. Revisor

Revisor, som bør være statsautorisert, velges av og er ansvarlig overfor årsmøtet.

§ 8. Kontingent og regnskap

Kontingent for medlemmer innbetales direkte til ØVV.

Regnskapsåret følger kalenderåret.

§ 9. Oppløsning

Forslag om oppløsning av foreningen behandles på samme måte som ved vedtektsendringer. Beslutning om oppløsning må stadfestes med 2/3 flertall på neste årsmøte.

Blir foreningen oppløst tilfaller dens eiendeler, midler, rettigheter og andre aktiva Norges Naturvernforbund.

Aktivitetsplan

Årsmøte tirsdag 12.2.91 klokken 19.00

Møtested: Skullerudstua

Lysbildekåseri: "Fra Østensjøvannet til Nordre Øyeren". Knut Eie fra Nordre Øyeren fuglestasjon vil sammen med Finn A. Gulbrandsen og Erik Damsgaard vise bilder og fortelle om fugler, historikk og natur.

Wetlesendagen søndag 17.3.91 klokken 12.30

Møtested: Nær Smedbergbekkens utløp

Det er 126 år siden Minna Wetlesen startet Europas første husmorskole på Abildsø gård. Vi møtes ved Smedbergbekkens utløp, mellom Østensjøvannet og åkermarka øst for Abildsø gård. Stand, kaffe, kaker, loddsalg og musikk. Kontaktperson: Inger Johanne Arnesen.

Medlemsmøte onsdag 17.4.91 klokken 19.00

Møtested: Skullerudstua

"Kulturlandskapet - vakkert og verneverdig". Foredrag ved landskapsarkitekt og fylkeskonservator Vidar Asheim som forteller om endringer i natur- og kulturlandskapet, hva det er og hvorfor det er så viktig. Vel møtt til et nytt, spennende og lærerikt møte til glede for nye og gamle medlemmer. Det vil bli musisert og det vil være loddsalg med fine premier.

Fugletur onsdag 15.5.91 klokken 18.30

Møtested: Ved brua i sydenden av Østensjøvannet

Norsk Ornitologisk Forening og ØVV tar dere med på en spennende og lærerik tur rundt vannet for å se og høre på fuglelivet. Husk kikkert, kamera og notisblokk. Kontaktpersoner: Finn og Erik.

Vandring i Østensjøvannets storstue søndag 26.5.91 klokken 12.30

Møtested: Sydenden av vannet ved informasjonstavlen og lekestativet

Finn og Erik tar dere med på en tur rundt i våre alles storstue og forteller om historien og naturen omkring Østensjøvannet. Ta gjerne med noe varmt å drikke, en matbit, en kikkert, godt fottøy og noe varmt tøy. Husk det kan være surt og kaldt ved Østensjøvannet.

Fugletur tirsdag 4.6.91 klokken 18.00

Møtested: Brua i sydenden av Østensjøvannet

For alle store og små med interesse for våre bevingede venner. Hva vil dukke opp? Ta med en kikkert og du vil sikkert få oppleve noe nytt og spennende. Kontaktpersoner: Finn, Erik og Bjørn.

Styret ønsker alle velkommen til våre aktiviteter og møter. Bli kjent med Østensjøområdet - ditt nærmiljø. VELL MØTT!

Medlemsmøter på Skullerudstua

Medlemsmøtet 26.9.90 ble viet Østensjø-Aksjonen og Herman Berger ga informasjon om Østensjøvannets Kulturfond.

Verten på Skullerudstua hadde gjort hyggelig i stand til medlemsmøtet for mer enn 60 av Østensjøvannets venner. Vår travle leder, Erik Damsgaard, kom ilende fem minutter før start i fars bil full av lysbilder, lerret og gevinster til utlodningen. Da var allerede Per Mathisen på plass med trekkspill og hyggelig musikk, mens Erik monterte lerretet på oppstablete bruskasser for at alle skulle få se godt.

Vi fikk vårt kjære Østensjøvann anno 1990 presentert fra Kirkeåsen ved Bøler, i fugleperspektiv og i alle andre tenkelige vinkler. Vi, vennene av Østensjøvannet, ble nok en gang overbevist om at Østensjøvannet med Abildsø og Østensjø gård må få ligge uberørt uten videre utbygging til glede for oss selv og generasjonene etter oss.

Her var sothøner, hettemåker, canadagjess og svaner, men også sjeldne dyrearter som spissnutet frosk og bekkasin. Vi fikk se og høre at insektlivet rundt Østensjøvannet er rikt på sjeldne arter og at tettheten av levende vesener pr. kvm bunn er høyest i verden! I halvannen time trollbandt Erik forsamlingen, og da Herman Berger etter pausen fortalte om Østensjøvannets kulturfond som har Verdens Naturfond, Akershus 4H, Fortidsminneforeningen og Oslo bys Vel i styret ved siden av Østensjøvannets Venner - ja da ble vi imponert.

Herman Berger appellerte til innsats for å samle inn penger under Østensjø-aksjonen. 3 millioner kroner trengs for å hindre forfallet av Abildsø gård. - Østensjøvannets kulturfond vil samarbeide med eierne for å redde Abildsø gård fra å forfalle, sa Herman Berger.

Gerd Kvelland, lærer på Østensjø skole hadde diktet Østensjøvannets sang. Der var Østensjøvannet sett fra perspektivet til en stokkandgutt. Klappsalvene etter allsangene viste at det var liten forskjell mellom synspunktene til stokkandguttene og venner av Østensjøvannet!

Det kom inn over 2.500 kroner på utlodningen. Klasse 2A på Østensjø skole hadde malt et stort, flott maleri av Østensjøvannet der mennesker, planter, dyr, fugler, gårder, veier, skoler og biler hadde fått sin riktige plass. Maleriet var montert i gangen og vinket farvel til Østensjøvannets venner etter en innholdsrik kveld.

Rundt 100 av medlemmene i Østensjøvannets Venner troppet opp på Skullerudstua onsdag 7.11. klokka 19. Her var også klasse 6b fra Østensjø skole og læreren deres, Svein Olsen.

Klassen var midt inne i et forskningsprosjekt om Østensjøvannet som bidrag til Norges Allmennvitenskapelige Forskningsråds Nysgjerrigper-konkurranse. Tydeligvis foregår forskning i lokalsamfunnet med moderne hjelpemidler nå for tida. Elevene hadde med seg videokamera og tok opptak av møtet.

Denne gangen var "Fugler i bymiljø" i brennpunktet. Per-Göran Bentz fra Zoologisk museum på Tøyen kåserte og viste lysbilder i over en time. Vi fikk vite mye vi ikke hadde hørt eller lest om fugler vi kjenner godt. Men Bentz slo også fast at det er mange flere fuglearter i byer, parker, ved vann og dammer enn folk flest vet om.

Visste du at stokkender farer mellom mange vann og dammer i Oslo? Når isen legger seg på Østensjøvannet flyr stokkendene derfra til Frognerparken. Der er vannet åpent lengre. Stokkendene flytter fra Østensjøvannet i god tid før den siste kulpen fryser til. De vet det må være nok åpent vann til at ikke reven kan nå dem fra kanten av isen.

Om vinteren er det tid for forelskelse blant stokkender. Når våren kommer tar stokkandhunnen kjæresten sin med til det vannet der hun var født. Her bygger de reir og får familie.

Nå er det tid for å bygge fuglekasser, hevdet Bentz. En god idé for skoleelever i området rundt Østensjøvannet?

Etter kåseriet var det pause. Mange smakte på Skullerudstuakaffen og alle var rause med å kjøpe lodd til inntekt for foreningen.

7. sanser ble delt ut for salg, og solgt til de tilstedeværende medlemmer. Almanakkene er en gave til foreningen, og vil gi penger i kassa. Erik Damsgaard orienterte om resultatet av Østensjø-Aksjonen og fortalte at foreningen nå er i ferd med å danne en barne- og ungdomsgruppe, Østensjøvannets Arvinger.

Noen gikk hjem en gevinst eller to rikere, men alle var blitt en god del rikere på kunnskap om fuglene i vårt bymiljø.

Inger Johanne Arnesen.

VAREUTVALGET ER STORT!
 GAVER TIL ALLE
 KLÆR TIL DAMER OG BARN
 STOFFER, TØRKEDE BLOMSTER
 SPONKURVER OG MALING.

KURS

JEG HOLDER KURS I
 KURVMALING OG
 BLOMSTERBINDING.

DET ER ALLTID NOE
 HYGGELIG Å FINNE
 TIL GODE PRISER.

VELKOMMEN!

Anne's på Lambertseter
 Langbølgen 13. 1150 Oslo 11.
 TLF. 29 98 31

Løsning til 10 spørsmål i Sothøna nr. 1

1. Abildsø, Østensjø, Bakkehavn.
2. Grågå, Canadagås, Hvitkinngås
3. Smedbergbekken, Bølerbekken, Oppsalbekken, Ulsrubbekken.
4. 17. mars 1865.
5. Finn A. Gulbrandsen.
6. Svaberget ved benkene i sydenden av vannet.
7. Hettemåke.
8. Svanen!
9. Bogerudmyra.
10. Erik Damsgaard.

Premievinnere for kryssord i Sothøna nr.1

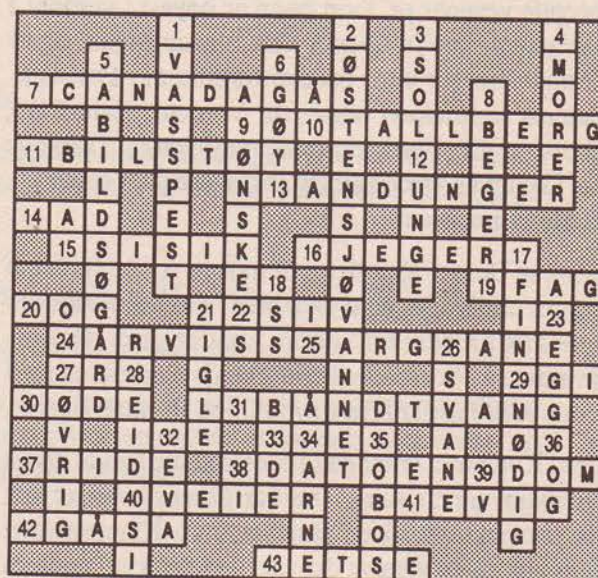
1. premie (kikkert)	Ole Mellem
9000 Tromsø
2. premie (x-ord leksikon)	Kjell Torgeir Stokke
0685 Oslo 6
3. premie (film/album)	Elsa Dolva
0679 Oslo 6

Da det kom inn få svar på kryssordet, og flere ikke hadde løst oppgaven riktig, ble vi enige om at første trukne feilløsning skulle få ØVV's akvarell.

Vinnerne ble:

Familien Rickertsen, Wetlesensv. 48, 0681 Oslo 6.

Kryssordløsningen

Svar til Arvingenes sider, dette nummer

- Familien: 3 brødre og 4 søstre.
 Indianerne: Ja, den store var moren.
 Mynter: Du må stable to mynter i midten.
 Fyrstikker: I=VT II=XI

Mannens hode består av 11 kvadrater.

Svar til rebusene: Stokkand, hettemåke, dunkjevle

VI ØNSKER
 Å BIDRA TIL EN
 VERDIG GRAVFERD.

**Odd B.
 Tølstad as**
 BEGRAVELSESBYRÅ

ABILDSØ
 Enebakken. 287
 1187 Oslo 11
29 38 00

Avdelingskontorer:
 GREFSEN 15 10 50
 GRORUD 16 64 00
 SMESTAD 49 10 02

DU NÅR OSS
 PÅ TELEFON HELE
 DØGNET.
 EGEN PARKERING.

Hvorfor er det fiskeforbud? Gjør det virkelig noe for fuglene at folk fisker?

Vinterfiske på Østensjøvannets is er tillatt. Ellers om året er fiske ikke tillatt. Dette skyldes bl.a. den fare som fremfor alt sluk og fiskesnører utgjør for fuglene. I Østensjøvannet hekker mange toppdykker-par. Denne arten spiser vesentlig småfisk, men også endel frosk, rumpetroll, vanninsekter og krepsdyr. Det har hendt fiskere har fått toppdykkere på sluken. Å sveive inn en kjempende og baksende fugl på vel en kilo er neppe noen hyggelig opplevelse. Enda verre må det være å få fjernet fuglen fra kroken. En annen fare for vannlevende fugler i fiskevann er de fiskesnører eller sluk som sitter fast på sjøbunnen eller henger i overvannsvegetasjonen. Hvert år dør mange fugler en smertefull død på grunn av etterlatte fiske-redskaper av forskjellige slag.

En annen meget viktig grunn til å opprettholde fiskeforbudet i Østensjøvannet, er de stier som blir trampet opp gjennom takrørskoger, dunkjevlebestander og seljekratt når fiskerne skal ta seg ned til den åpne vannflate. Disse stiene frister seinere bl.a. katter, rever og mennesker til å ta seg ut til fuglenes hekkeplasser hvor forstyrrelser i aller høyeste grad er uønsket.

Hvorfor er åkermarka så viktig for fuglen?

Åkerarealene rundt Østensjøvannet, både på vest- og østsiden av vannet, fungerer som rasteplass for mange fuglearter under vår- og høsttrekket. På disse åpne områdene finner trekkfugler og lokale hekkefugler mye spiselig, alt fra insekter og spillkorn til meitemark og mus. Siden det er et minimum av menneskelig ferdsel ute på disse jordene kan fuglene hvile relativt uforstyrret her. De har fin utsikt alle veier og kan i god tid oppdage farer som truer. I sommerhalvåret er det flere fuglearter som hekker ute på jordene eller blant kratt og busker langs åker-kanten.

Per-Göran Bentz og Svein Dale
Zoologisk museum, Tøyen

Det er observert 193 fuglearter ved Østensjøvannet, hvorav hele 114 står på Bernkonvensjonens liste over totalfredede arter.

INTERIØR SENTER A/S

LANGBØLGEN 9 - P.B. 57 LAMBERTSETER

1101 OSLO 11 · TLF. (02) 74 22 25

Alt i tepper - Gulvbelegg - Tapeter

Gardiner og Maling

EGEN HÅNDVERKSAVDELING

Kanadagås og grågås kan få barn sammen. Sommeren 1990 var det faktisk 3 slike "Gråkanadagås" (hybrider) ved Østensjøvannet. Slike hybrider er sterile og blir utstøtt av sine artsfrender på "begge sider". Se godt etter til sommeren, kanskje du ser noen av disse artige skapningene med forskjellige kombinasjoner av trekk fra sine foreldre.

SØNSTERUD'S SPORT & FASHION

Avd. OPPSAL SENTER Tlf 26 32 94

Avd. TÅSEN SENTER Tlf 23 07 15

Løp rundt Østensjøvannet
med sko fra oss

BENYTT SJANSEN NÅ!

Dere har sikkert ikke ungått å legge merke til at vi holder på å rehabilitere hovedledningen i Østensjøområdet med **INSITUFORM**[®]-systemet.

Med dette systemet kan vi "støpe" et nytt rør fra stakeluke i kjeller og ut til hovedledningen uten å grave opp.

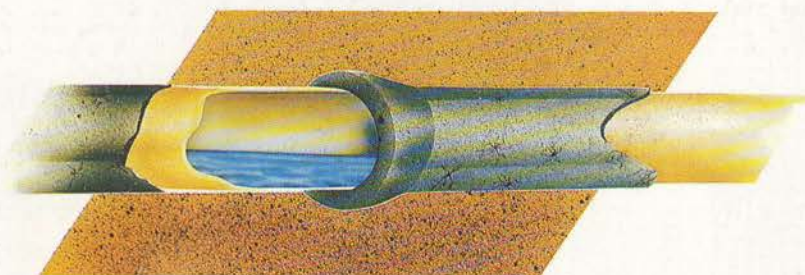
Stikkledningene er ikke bedre enn hovedledningen.

Forebyggende vedlikehold er alltid fornuftig.

En akutt reparasjon som vil bety oppgraving vil i mange tilfeller bli dyrere enn en rehabilitering med **INSITUFORM**[®] av hele ledningen.

Vi gir fast pris og garanterer utførelsen.

RING OG BESTILL!

Kristian Olimb ^{AS}
AUTORISERT • ENTREPRENØR

Furuholt, 1640 Råde, Telefon (09) 28 10 05